

A pályázati felhívás címe:

Feldolgozó üzemek komplex fejlesztésének támogatása

A pályázati felhívás kódszáma:

KAP-RD04a-RD04b-1-24

Rövid összefoglaló

<p>Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a pályázati felhívás (a továbbiakban: felhívás) 2.1 és 2.2 fejezetében)</p>	<p>Mezőgazdasági termékek értéknövelését piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztést és/vagy kapcsolódó zöld beruházást megvalósító vállalkozás.</p>
<p>Milyen tevékenységek támogathatóak? (Részletes információk a felhívás 3.1 fejezetében)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Közvetlenül a technológiához, illetve az üzem működését szolgáló infrastruktúrához kapcsolódó épület, építmény építése, fejlesztése, korszerűsítése. - Új gépek és eszközök, technológiák vásárlása, beleértve az információs és kommunikációs technológiákat. - Immateriális beruházások: a projekt céljához köthető számítógépes szoftverek megvásárlása vagy kifejlesztése, valamint szabadalmak, licencek, szerzői jogok, védjegyek, stb. megszerzése.
<p>Mikor lehet benyújtani támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 2.3 fejezetében)</p>	<p>Jelen felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2024. július 30. napjától van lehetőség.</p>
<p>Mi a támogatás formája? (Részletes információk a felhívás 8.1 fejezetében)</p>	<p>Vissza nem térítendő támogatás, a kedvezményezettnél ténylegesen felmerült elszámolható költségek visszatérítésén keresztül.</p>
<p>Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 8.2 fejezetében)</p>	<p>Mindkét célterület vonatkozásában:</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimum 200 millió Ft <p>1. célterület vonatkozásában:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maximum 5 milliárd Ft <p>2. célterület vonatkozásában:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maximum 1 milliárd Ft
<p>Mennyi előleg igényelhető? (Részletes információk a felhívás 8.3. fejezetében)</p>	<p>A támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 25 százalékáig, de legfeljebb 500 millió Ft-ig a kedvezményezett kérelemmel előleget igényelhet.</p>
<p>Mennyi a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4.2 fejezetében)</p>	<p>A támogatási okirat véglegessé válásától számított legfeljebb 36 hónap.</p>
<p>Hol valósítható meg a művelet?</p>	<p>Magyarország egész területe.</p>
<p>Várhatóan hány művelet kap támogatást?</p>	<p>200-250 db</p>

A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 150 Mrd Ft az alábbi célterületi bontásban:

- **A felhívás 1. célterülete** *(Mezőgazdasági termékek értéknövelése, a piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztést célzó beruházások támogatása)* keretében igénybe vehető keretösszeg: **145 Mrd Ft.**
- **A felhívás 2. célterülete** *(Mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez kapcsolódó zöld beruházások támogatása)* keretében igénybe vehető keretösszeg: **5 Mrd Ft.**

A felhívás forrását az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A felhívás Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervének (a továbbiakban: KAP ST) keretében a Nemzeti Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) által kerül meghirdetésre.

Felhívjuk a tisztelt kedvezményezettek figyelmét, hogy a felhívás, az Általános Útmutató a KAP Stratégiai Terv keretében meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF), együttesen tartalmazzák a kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az IH a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közlemény kerül megjelentetésre, ezért és az egyéb információk megismerése céljából kérjük, hogy kövessék figyelemmel a <https://kap.gov.hu> honlapon megjelenő közleményeket!

A felhívásban nem szereplő előírások esetében a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény (a továbbiakban: KAP törvény), a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet (a továbbiakban: KAP Vhr), és az ÁÚF az irányadó.

A felhívás eltérhet az ÁÚF-ben megfogalmazott előírásoktól, ebben az esetben a felhívásban foglaltakat kell irányadónak tekinteni.

Jelen felhívás vonatkozásában nem alkalmazandó az ÁÚF 11. pontja.

Tartalomjegyzék

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE.....	4
2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI	5
2.1. Kedvezményezettök köre	5
2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre.....	5
2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje	6
2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei	6
3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK	7
3.1. Támogatható tevékenységek.....	7
3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek.....	7
3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek.....	10
3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:	10
3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:	10
3.1.3. Nem támogatható tevékenységek:	10
3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	12
3.2.1 Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések	15
3.2.2 A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok	16
3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások.....	19
4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA	25
4.1. A művelet megkezdése.....	25
4.2. Művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások	26
5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK	26
5.1. Közbeszerzési kötelezettség.....	26
5.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek	26
5.3. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség).....	26
6. INDIKÁTOROK	27
6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulása	27
6.2. Monitoring adatszolgáltatás.....	28
7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK	28
7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend	28
7.2. Kiválasztási kritériumok	28
8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK	29

8.1. Támogatás formája.....	29
8.2. Igényelhető támogatás.....	29
8.3. Igényelhető előleg.....	32
9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK	33
9.1. Kifizetési kérelmek tervezése	33
9.2. Elszámolható költségek	33
9.2.1. Egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása	38
9.3. Elszámolhatóság feltételei.....	38
9.4. Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások	39
9.5. Nem elszámolható költségek	40
10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK.....	40
10.1 Általános jogkövetkezmények	40
10.2 Tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények.....	41
10.3 Az üzleti- és pénzügyi tervben vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények	41
10.4 A felhívásban rögzített kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények.....	42
11.TOVÁBBI INFORMÁCIÓK.....	43
11.1. Jogutódlás.....	43
11.2. További dokumentumok	43
12. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE	43
13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA	44
13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok	44
13.1.1. Támogatási kérelem elkészítésekor kötelezően csatolandó (nem pótolható) mellékletek.....	44
13.1.2. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó (pótolható) mellékletek listája:.....	44
13.2. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok	45
14. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI.....	45

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE

A felhívás alapjául a KAP ST RD04a_E02_FON_73 kódszámú, Mezőgazdasági termékek értéknövelése című és az RD04b_E03_FOF_73 kódszámú, Mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez kapcsolódó zöld beruházások támogatása című beavatkozásai szolgálnak.

E beavatkozások a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 73. cikkén alapulnak.

A felhívás a beavatkozásokban megfogalmazott alábbi célok megvalósulását kívánja elősegíteni:

- Mezőgazdasági termékek értéknövelését, a piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztést célzó, az élelmiszer-feldolgozás vállalati hatékonyságának növelését előmozdító, továbbá a mezőgazdasági termékek értéknövelésével összefüggő komplex, nagyobb léptékű fejlesztések megvalósulása.
- Magasabb hozzáadott értékű termékek előállítását célzó, versenyképesebb vállalati, termelési és termékstruktúra kialakítását, optimalizálást elősegítő, valamint piaci keresletre és/vagy termékpálya-együttműködésre alapozott kapacitásbővítő komplex, nagyobb léptékű fejlesztések megvalósulása.
- Az energia-önellátás növelése és az energiatartósság csökkentése, környezetbarát technológiák alkalmazása, az energiatartósság javítása, az energiatartósság csökkentése, a megújuló energiaforrások előtérbe helyezése.

2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

2.1. Kedvezményezettek köre

Jelen felhívásra támogatási kérelmet nyújthat be:

Mezőgazdasági termékek értéknövelését, a piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztést és/vagy kapcsolódó zöld beruházást¹ megvalósító azon vállalkozás², vállalkozásmérettől függetlenül, aki vagy amely:

- Magyarországon székhellyel, vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon fiókteleppel, és
- a támogatási kérelem benyújtását megelőző teljes lezárt üzleti évvel rendelkezik.

A felhívás keretében támogatási kérelem benyújtására **kollektív beruházás keretében is van** lehetőség. Kollektív projektnek minősül a termelői csoport, a termelői szervezet, termelői integrációs szervezet, a mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet, valamint a szociális szövetkezet által végrehajtott művelet.

¹ A felhívás 3.1.1. fejezetében foglalt valamely tevékenység.

² A felhívás keretében támogatásra jogosult vállalkozásként értelmezendő a mezőgazdasági őstermelő, az őstermelők családi gazdasága, a szövetkezet, a termelői csoport, a termelői szervezet, termelői integrációs szervezet, a szociális szövetkezet és a vadásztársaság is.

2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre

Az ÁÚF „Kizáró okok” c. részben felsoroltakon túl, az alábbi szempontok szerint nem ítéltető meg támogatás azon kedvezményezett részére aki/amely:

- a) támogatási kérelme nem felel meg a felhívás célkitűzéseinek;
- b) azonos megvalósítási hely kapcsán a Vidékfejlesztési Program VP3-4.2.1-4.2.2.-1-21 kódszámú, „Élelmiszeripari üzemek fejlesztése” című felhívása, vagy VP3-4.2.1-4.2.2.-2-21 kódszámú, „Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése” című felhívása keretében támogatói okirattal rendelkezik és a támogatási kérelem benyújtásakor kifizetési kérelem beadásával igazoltan még nem kezdte meg a már támogatott projekt megvalósítását. Ezen előírás alól kivételt képeznek azon kedvezményezettek, akik a támogatói okiratukat 2023. szeptember 1-jén vagy azt követően vették kézhez,
- c) adott beruházási elem tekintetében az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból a borászati gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez igényelhető támogatásról szóló 53/2020. (X. 27.) AM rendelet alapján támogatásban részesült;
- d) a támogatás odaítélésekor még nem tett eleget valamennyi, az Európai Bizottság által hozott, állami támogatás visszafizetésére irányuló, Magyarországnak címzett határozat alapján fennálló visszafizetési kötelezettségének;
- e) nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül.
- f) a KAP-RD04a-RD04b-2-24 kódszámú „Feldolgozó üzemek fejlesztésének támogatása” című felhívás keretében már támogatásban részesült és végleges támogatási okirattal rendelkezik.

2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje

Jelen felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2024. július 30. napjától 2025. március 17. napjáig van lehetőség.

Ezen időszak alatt az alábbi értékelési határnapokig benyújtásra került támogatási kérelmek kerülnek együttesen elbírálásra:

1. **értékelési szakasz:** 2024. július 30. – 2024. augusztus 12.
2. **értékelési szakasz:** 2024. augusztus 13. – 2024. augusztus 26.
3. **értékelési szakasz:** 2025. február 18 – 2025. március 03.
4. **értékelési szakasz:** 2025. március 04. – 2025. március 17.

2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei

A kedvezményezett jelen felhívás keretében értékelési szakaszonként egy támogatási kérelmet nyújthat be, amely több célterületre is vonatkozhat. A kedvezményezett eltérő értékelési szakaszokban benyújtott és különböző megvalósítási helyekre vonatkozó több kérelem alapján is részesülhet támogatásban.

Támogatási kérelmet kizárólag a KAP törvény 10. §. (2) bekezdés c) pontja szerint kedvezményezett Nyilvántartási Rendszerben (a továbbiakban: KNYR) kérelemre nyilvántartásba vett besorolású kedvezményezett nyújthat be.

A KAP Vhr. 70. § (1) bekezdése alapján, ha a támogatásra rendelkezésre álló kötelezettségvállalási keret kimerül – ideértve a felhívás keretösszegének csökkentését is –, vagy annak kimerülése előre jelezhető, az IH a felhívást lezárhatja, és erről legkésőbb a felhívásban rögzített szakasz zárásának időpontját megelőző ötödik napon közleményt tesz közzé hivatalos honlapján. A benyújtási lehetőség lezárása csak a felhívásban rögzített szakasz zárásának időpontját követő naptól lehetséges.

Támogatási kérelmet **kizárólag elektronikus úton, ügyfélkapus** azonosítást követően a kérelem benyújtására szolgáló elektronikus felületen (www.mvh.allamkincstar.gov.hu) **keresztül lehet benyújtani**.

Az eredetileg papíralapú dokumentumokat digitalizált (pl. pdf, jpeg) formában kell csatolni a kérelemhez, a feltölteni kívánt file-t, pedig annak tartalma alapján szükséges elnevezni. Elektronikus aláírással hitelesített dokumentum benyújtása az eredeti elektronikus formában szükséges.

A KAP Vhr. 17–18. §-aiban foglaltak szerint a támogatási kérelem meghatalmazott által is benyújtható.

A támogatási kérelem benyújtásának részletes szabályait a KAP Vhr. 11. § - 12. § -a tartalmazza.

A támogatási kérelem kitöltésével és benyújtásával kapcsolatos részletes leírást a „Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” című dokumentum tartalmazza.

3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

3.1. Támogatható tevékenységek

3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

1. célterület: Mezőgazdasági termékek értéknövelése, a piacra jutást elősegítő technológiai fejlesztést célzó beruházások támogatása

A) A TEÁOR 10 és 11 besorolás szerinti tevékenységekhez³ kapcsolódó, élelmiszer-feldolgozó borászati és takarmány előállító üzemek fejlesztése

1. Élelmiszer-feldolgozó üzemek fejlesztése:

- Termeléshez és/vagy élelmiszeripari termékek előállítását szolgáló tevékenységhez kapcsolódó új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek kialakítása.
- Termelési tevékenység során a minőség és biztonság szavatolásához kapcsolódó, az alapanyagok, gyártásközi- és végtermékek minőségét szolgáló új eszközök, laborszerek beszerzése, technológiai rendszerek kialakítása.
- Termeléshez és/vagy élelmiszeripari termékek előállítását szolgáló tevékenységhez kapcsolódó, üzemben belüli anyagmozgatáshoz és/vagy raktározáshoz és/vagy csomagoláshoz szükséges új eszközök beszerzése.
- Élelmiszeripari tevékenységhez kapcsolódó, áruszállításra használható szállítójárművek N járműkategória szerint: teherautók és furgonok) a felhívás 9.4 pontjában rögzített felső korlát figyelembe vételével.
- A támogatási kérelemmel érintett élelmiszeripari tevékenységhez kapcsolódóan épületek, építmények építése, kialakítása, bővítése.
- A támogatási kérelemmel érintett élelmiszeripari tevékenységhez kapcsolódóan energetikai hatékonyságnövelést nem célzó korszerűsítések, felújítások. (pl.: üzemek műgyantázása, víz- és szennyvízkezelési fejlesztések)

2. Borászati üzemek fejlesztése:

- Szőlőfeldolgozáshoz, mustkezeléshez, bor-, pezsgő-, illetve habzó bor készítéséhez, bor-, pezsgő-, illetve habzó bor kezeléséhez, tárolásához, érleléséhez és kiszűréséhez kapcsolódó új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek kialakítása.
- Termeléshez és/vagy borászati termékek előállítását szolgáló tevékenységhez kapcsolódó, az üzemben belüli anyagmozgatáshoz és/vagy raktározáshoz és/vagy csomagoláshoz szükséges új eszközök beszerzése.

³ A TEÁOR 1020 (halfeldolgozás és tartósítás) alá tartozó tevékenységek kivételével.

- c) Borászati tevékenység során a minőség és biztonság szavatolásához kapcsolódó, az alapanyagok, gyártásközi- és végtermékek minőségét szolgáló új eszközök, laborszerek beszerzése, technológiai rendszerek kialakítása.
- d) Borászati tevékenységhez kapcsolódó, áruszállításra használható szállítójárművek N járműkategória szerint: teherautók és furgonok) beszerzése a felhívás 9.4 pontjában rögzített felső korlát figyelembe vételével.
- e) A támogatási kérelemmel érintett borászati tevékenységet szolgáló épületek, építmények építése, kialakítása, bővítése.
- f) A támogatási kérelemmel érintett borászati tevékenységhez kapcsolódóan energetikai hatékonyságnövelést nem célzó korszerűsítések, felújítások. (pl.: borászati tartályok bevonatolása, víz-és szennyvízkezelési fejlesztések)

3. Takarmány előállító üzemek fejlesztése (TEÁOR109)

- a) Takarmány előállításához kapcsolódó új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek kialakítása.
- b) A takarmány-előállítás során a minőség és biztonság szavatolásához kapcsolódó, az alapanyagok, gyártásközi- és végtermékek minőségét szolgáló új eszközök, laborszerek beszerzése, technológiai rendszerek kialakítása.
- c) Takarmány előállításához kapcsolódó, üzem belüli anyagmozgatáshoz és/vagy raktározáshoz és/vagy csomagoláshoz szükséges új eszközök beszerzése.
- d) A támogatási kérelemmel érintett takarmány előállítási tevékenységhez kapcsolódóan épületek, építmények építése, kialakítása, bővítése.
- e) A támogatási kérelemmel érintett takarmány előállítási tevékenységhez kapcsolódóan energetikai hatékonyságnövelést nem célzó korszerűsítések, felújítások. (pl.: üzemek műgyantázása, víz-és szennyvízkezelési fejlesztések).
- f) Takarmány előállításához kapcsolódó, áruszállításra használható szállítójárművek (N járműkategória szerint: teherautók és furgonok) beszerzése a Felhívás 9.4 pontjában rögzített felső korlát figyelembe vételével.

B) Mezőgazdasági termékek egyéb típusú értéknövelését végző üzemek fejlesztése: méz-kiszárasztás, gyapjúfeldolgozást, kenderfeldolgozást, trágyafeldolgozást folytató üzemek fejlesztése, illetve TEÁOR 10 vagy 11 besorolás szerinti tevékenységekhez⁴ kapcsolódó egyéb melléktermék feldolgozás:

- a) Mezőgazdasági termék értéknöveléséhez kapcsolódóan annak készítéséhez, kezeléséhez, tárolásához, érleléséhez és kiszárasztásához kapcsolódó új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek kialakítása.
- b) Mezőgazdasági termék értéknöveléséhez kapcsolódó, az üzem belüli anyagmozgatáshoz és/vagy raktározáshoz és/vagy csomagoláshoz szükséges új eszközök beszerzése.
- c) Mezőgazdasági termék értéknövelésnek tevékenységéhez kapcsolódó, áruszállításra használható szállítójárművek N járműkategória szerint: teherautók és furgonok), beszerzése a felhívás 9.4 pontjában rögzített felső korlát figyelembe vételével.
- d) A támogatási kérelemmel érintett mezőgazdasági termék értéknövelését szolgáló épületek, építmények építése, kialakítása, bővítése.
- e) A támogatási kérelemmel érintett mezőgazdasági termék értéknöveléséhez kapcsolódóan energetikai hatékonyságnövelést nem célzó korszerűsítések, felújítások.

2. célterület: Mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez kapcsolódó zöld beruházások támogatása

⁴ A TEÁOR 1020 (halfeldolgozás és tartósítás) alá tartozó tevékenységek kivételével.

A) Energiafelhasználás csökkentésére vonatkozó tevékenységek:

Energiahatékonyság fokozása az élelmiszeripari-, borászati, takarmányipari, illetve mezőgazdasági termékek egyéb típusú értéknövelését végző üzemekben: termeléshez és/vagy élelmiszeripari- és/vagy borászati termékek előállítását szolgáló tevékenységek.

- a) Épületek, építmények hőtechnikai adottságainak javítása, hőveszteségének csökkentése (Utólagos külső hőszigetelés, külső nyílászáró-csere / korszerűsítés, hővisszanyerő szellőzés korszerűsítése, létesítése stb.);
- b) Épületek, építmények fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszereinek korszerűsítése (Fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszerek korszerűsítése, hőtermelők cseréje korszerű, nagyhatásfokú berendezésekre, hűtési rendszerek energiatakarékos korszerűsítése, hulladék hő hasznosítási lehetőségek kiaknázása stb.);
- c) Világítási rendszerek korszerűsítése (Fényforrások, világítótestek cseréje. Kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése, és az ehhez kapcsolódó az igényekhez térben és időben alkalmazkodó műszaki megoldások kialakítása, amennyiben energia-megtakarítást eredményeznek stb.);
- d) Technológiai folyamatok, gépek, berendezések energetikai korszerűsítése (Épületgépészeti fejlesztések, új, energiatakarékos technológiák kiépítése, energiatakarékos berendezések beszerzése.).

B) Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazása.

Az élelmiszeripari-, borászati, takarmányipari illetve mezőgazdasági termék egyéb értéknövelését végző üzemen zajló gazdasági-termelési folyamatok és az üzemen belüli, a termeléshez és/vagy élelmiszeripari- és/vagy borászati, takarmányipari illetve egyéb mezőgazdasági termékek előállítását szolgáló tevékenységhez kapcsolódó építmények energiaigényének fedezése megújuló energia előállításával.

- Fűtési/hűtési energiaigény, használati melegvíz igény, villamos energia igény részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrásból:
  - napkollektorok alkalmazása,
  - biomassza alapú és hőszivattyús rendszerek telepítése,
  - geotermikus energia használata,
  - biogáz termelés,
  - anaerob, biogáz termeléssel együtt járó szennyvízkezelési technológia kialakítása (az üzemen keletkező szennyvíz vagy más szerves hulladék anaerob biogáztermeléssel együtt járó kezelése),
  - napelemes rendszer kialakítása (beleértve a kapcsolódó energiátároló berendezést is),
  - szélenergia felhasználása.

A megújuló energiaforrást hasznosító technológiák szolgálhatják az élelmiszeripari- és/vagy borászati, takarmányipari, illetve egyéb mezőgazdasági tevékenységek ellátására/végzésére alkalmas, energiahatékonysági korszerűsítésre kerülő épület(ek) és technológiai berendezések hő és/vagy villamosenergia ellátását, de önálló beruházási elemek is lehetnek.

A megvalósítandó megújuló energiaforrást hasznosító berendezés, technológia, létesítmény - a biogázüzemek kivételével - termelési kapacitása nem haladhatja meg az adott fogyasztási hely villamos energia-, illetve az adott telephelyen elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztásának kielégítéséhez szükséges energiaigény mértékét (vagyis az előállított energiamennyiség nem lépheti túl a mezőgazdasági üzem átlagos éves üzemanyag- vagy energiafogyasztását).

A megvalósítandó biogázüzem energiatermelő kapacitása meghaladhatja az adott fogyasztási hely villamos energia-, illetve az adott telephelyen elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztásának kielégítéséhez szükséges energiaigény mértékét.

Amennyiben a biogázüzem termelési kapacitása meghaladja az adott fogyasztási hely villamos energia-, illetve amennyi az adott telephelyen elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztásának kielégítéséhez szükséges energiaigényt (vagyis a biogázüzem az előállított energia továbbadási, értékesítési céljával kerül kialakításra), úgy a felhívás 3.2 fejezetében szereplő állami támogatásokat figyelembe kell venni.

Legalább egy tevékenységet választani kell a felsorolt önállóan támogatható tevékenységek közül.

3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:

Tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítése. A Tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos előírásokat az ÁÚF tartalmazza.

3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:

1. A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem, csak valamely önállóan támogatható tevékenységgel együttesen támogathatóak:

- Projekt előkészítés:
  - szakmai előkészítés,
  - közbeszerzés,
- Mérnöki feladatok;
- Projektmenedzsment;
- Egyéb szolgáltatások, beleértve a tájékoztatás és nyilvánosság biztosításának kötelező tevékenységét.
- immateriális javak beszerzéséhez kapcsolódó tevékenységek (szabadalmak, licencek, szerzői jogok és védjegyek vagy eljárások megszerzése).

2. A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem, csak valamely, a felhívás 3.1.1. pontjában foglalt önállóan támogatható tevékenységhez kapcsolódóan támogathatóak:

- a) telepi infrastruktúra fejlesztése (lásd: Fogalomtár);
- b) az egyéb mezőgazdasági és/vagy takarmányipari és/vagy élelmiszeripari- és/vagy borászati tevékenységek ellátásához/végzéséhez kapcsolódó, a termeléshez, a vállalatirányításhoz, a belső nyilvántartási-, és a vállalati infokommunikációs rendszerekhez szükséges informatikai eszközök és szoftverek beszerzése;
- c) ingatlan vásárlása, a felhívás 9.4. pontjában rögzített felső korlát figyelembe vételével.

3.1.3. Nem támogatható tevékenységek:

A felhívás keretében a 3.1.1. és 3.1.2. pontban meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenységek nem támogathatók.

Kiemelten felhívjuk a figyelmet, hogy a felhívás keretében nem támogathatóak az alábbi tevékenységek:

Különösen nem támogatható:

- a TEÁOR 1020 kódja alá tartozó halfeldolgozást és tartósítást célzó tevékenység;
- mezőgazdasági erő- és munkagépek és személygépjárművek, pick-upok beszerzése;

- a 1. célterületen gönci hordónál (1,36 hl-nél) kisebb úrtartalmú fahordó vásárlása;
- használt gépek, eszközök, anyagok, továbbá egyszer használatos eszközök és göngyöleg beszerzése;
- folyékony bioüzemanyag előállítása.

Nem nyújtható támogatás a KAP Stratégiai Tervből nyújtott mezőgazdasági, erdészeti és agrár-vidékfejlesztési állami támogatás igénybevételére vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás utasítás (a továbbiakban: 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás) 5. § (2) bekezdésében foglalt tevékenységekhez, az ott rögzített feltételekkel.

Nem nyújtható regionális beruházási támogatás

- a) acélipari tevékenységhez,
- b) lignitipari tevékenységhez,
- c) szénipari tevékenységhez,
- d) ellenszolgáltatásért végzett légi, tengeri, közúti, vasúti és belvízi úton történő személy- vagy áruszállítási szolgáltatás nyújtásához, vagy a kapcsolódó infrastruktúrához,
- e) energiatermelési, energiátárolási, energiaátviteli, energiaelosztási tevékenységhez és energetikai célú infrastruktúra létrehozását szolgáló beruházáshoz, valamint
- f) széles sávú ágazatban végzett tevékenységhez.

Nem nyújtható megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás megújuló hidrogénből előállított villamosenergia-termelésre irányuló beruházáshoz.

Nem nyújtható épület-energihatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás

- a) a fosszilis tüzelőanyaggal (ideértve a földgázt is) működő energiatermelő berendezések telepítésére,
- b) kapcsolt energiatermelésre, távfűtésre és távhűtésre, valamint
- c) a már elfogadott és hatályos uniós szabványnak való megfelelés érdekében megvalósított beruházáshoz.

(4) A c) ponttól eltérően a már elfogadott, de még nem hatályos uniós szabványoknak való megfelelés érdekében végrehajtott beruházás akkor támogatható, ha

- a) az uniós szabványok energiahatékonysági minimumkövetelményekre vonatkoznak, a támogatás odaítélésének még azelőtt meg kell történnie, hogy a szabványok kötelezővé válnának az érintett vállalkozásra nézve, azzal, hogy ebben az esetben a kedvezményezett pontos felújítási tervet és ütemtervet nyújt be, amelyek igazolják, hogy a támogatott felújítás elegendő legalább ahhoz, hogy biztosítsa az épület energiahatékonysági minimumkövetelményeknek való megfelelését,
- b) az uniós szabványok nem energiahatékonysági minimumkövetelményekre vonatkoznak, a beruházást az uniós szabvány hatálybalépése előtt legalább 18 hónappal végrehajtották és befejezték.

(5) A támogatás feltétele, hogy az épület primer energiában mért energiahatékonyságának

- a) meglévő épületek felújítása esetén legalább 20%-os javulását eredményezi a beruházást megelőző állapothoz képest,
- b) az épületek energiahatékonyságáról szóló, 2010. május 19-i 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv) 2. cikk 9. pontjában meghatározott egyetlen épületelem-típus telepítését vagy cseréjét érintő felújítás esetén legalább 10%-os javulását eredményezi a beruházást megelőző állapothoz képest,
- c) új épületek esetén legalább 10%-os javulását eredményezi a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozóan a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben foglalt küszöbértékhez képest.

(6) Az (5) bekezdés alkalmazásában a kezdeti primerenergia-igényt és annak becsült javulását a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk 12. pontjában meghatározott energiahatékonysági tanúsítványra való hivatkozással kell megállapítani.

Nem nyújtható az épületek energiahatékonyságának kivételével energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás

a) a fosszilis tüzelőanyaggal (ideértve a földgázt is) működő energiatermelő berendezések telepítésére,
b) kapcsolt energiatermelésre, távfűtésre és távhűtésre, valamint

c) a már elfogadott és hatályos uniós szabványnak való megfelelés érdekében megvalósított beruházáshoz.

(3) A c) ponttól eltérően a már elfogadott, de még nem hatályos uniós szabványoknak való megfelelés érdekében végrehajtott beruházás támogatható, feltéve, hogy a beruházást a szabvány hatálybalépése előtt legalább 18 hónappal végrehajtották és befejezték.

3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

Amennyiben a kedvezményezett TEÁOR 10 és 11 besorolás szerinti tevékenységekhez⁵ kapcsolódó

- 1. célterület A) 1. Élelmiszer-feldolgozó üzemek
- 1. célterület A) 3. Takarmány előállító üzemek
- 1. célterület B) Mezőgazdasági termékek egyéb típusú értéknovelését végző üzemek

tevékenysége részben vagy egészben

- nem a termőföld, az állattenyésztés és a halászat termékeihez közvetlenül kapcsolódó első feldolgozási szintű Annex I termék;
- nem Annex I. termék, vagy

előállítására irányul, akkor a felhívás keretében támogatható tevékenységek a **KAP Stratégiai Tervből nyújtott mezőgazdasági, erdészeti és agrár-vidékfejlesztési állami támogatás igénybevételére vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról** szóló 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás (a továbbiakban: 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás) alapján közösségi versenyjogi szempontból az alábbi jogcímenek, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
<ul style="list-style-type: none"> - új eszközök, gépek beszerzése, új technológiai rendszerek kialakítása. - üzemben belüli anyagmozgatáshoz és/vagy raktározáshoz és/vagy csomagoláshoz szükséges új eszközök beszerzése. - épületek, építmények építése, kialakítása, bővítése. 	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 32. pont	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 34. alcíme szerinti</p> <p>regionális beruházási támogatás</p> <p>651/2014/EU bizottsági rendelet 14. cikk</p>

⁵ A TEÁOR 1020 (halfeldolgozás és tartósítás) alá tartozó tevékenységek kivételével.

<ul style="list-style-type: none"> - energetikai hatékonyságnövelést nem célzó korszerűsítések, felújítások. 		
<ul style="list-style-type: none"> - áruszállításra használható szállítójárművek N járműkategória szerint: teherautók és furgonok 	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 41. pont</p>	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 43. alcíme szerinti</p> <p>csekély összegű támogatás</p> <p>(EU) 2023/2831 bizottsági rendelet</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Épületek, építmények hőtechnikai adottságainak javítása, hőveszteségének csökkentése (Utólagos külső hőszigetelés, külső nyílászáró-csere / korszerűsítés, hővisszanyerő szellőzés korszerűsítése, létesítése stb.); - Épületek, építmények fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszereinek korszerűsítése (Fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszerek korszerűsítése, hőtermelők cseréje korszerű, nagyhatásfokú berendezésekre, hűtési rendszerek energiatakarékos korszerűsítése, hulladékhő hasznosítási lehetőségek kiaknázása stb.); - Világítási rendszerek korszerűsítése (Fényforrások, világítótestek cseréje. Kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése, és az ehhez kapcsolódó az igényekhez térben és időben alkalmazkodó műszaki megoldások kialakítása, amennyiben energia-megtakarítást eredményeznek stb.); 	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 38. pont</p>	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 40. alcíme szerinti</p> <p>épület-energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás</p> <p>651/2014/EU bizottsági rendelet 38a. cikk</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Technológiai folyamatok, gépek, berendezések energetikai korszerűsítése (Épületgépészeti fejlesztések, új, energiatakarékos technológiák kiépítése, energiatakarékos berendezések beszerzése.) 	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 37. pont</p>	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 39. alcíme szerinti</p> <p>az épületek energiahatékonyságának kivételével az energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás</p>

<p>- Fűtési/hűtési energiaigény, használati melegvíz igény, villamos energia igény részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrásból.</p>	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 2. pont</p>	<p>651/2014/EU bizottsági rendelet 38. cikk</p> <p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 41. alcíme szerinti</p> <p>megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás</p> <p>651/2014/EU bizottsági rendelet 41. cikk</p>
<p>- a felhívás 9.2. fejezet 1. pontjában felsorolt projekt-előkészítési költségekhez kapcsolódó tevékenységek</p>	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 41. pont</p>	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 43. alcíme szerinti</p> <p>csekély összegű támogatás</p> <p>(EU) 2023/2831 bizottsági rendelet</p>
<p>- a felhívás 9.2. fejezet 2.9. pontja szerinti immateriális javak beszerzéséhez kapcsolódó tevékenységek</p>	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 32. vagy 41. pont</p>	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 34. alcíme szerinti</p> <p>regionális beruházási támogatás</p> <p>651/2014/EU bizottsági rendelet 14. cikk</p> <p>vagy</p> <p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 43. alcíme szerinti</p> <p>csekély összegű támogatás</p> <p>(EU) 2023/2831 bizottsági rendelet</p>
<p>- telepi infrastruktúra fejlesztése</p> <p>- az egyéb mezőgazdasági és/vagy takarmányipari és/vagy élelmiszeripari- és/vagy borászati tevékenységek ellátásához/végzéséhez kapcsolódó, a termeléshez, a vállalatirányításhoz, a belső nyilvántartási-, és a vállalati infokommunikációs</p>	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 32. vagy 41. pont</p>	<p>6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 34. alcíme szerinti</p> <p>regionális beruházási támogatás</p> <p>651/2014/EU bizottsági rendelet 14. cikk</p> <p>vagy</p>

rendszerekhez szükséges informatikai eszközök és szoftverek beszerzése; - ingatlan vásárlása		6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 43. alcíme szerinti csekély összegű támogatás (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet
---	--	---

Valamennyi Kedvezményezett esetén a biogáz előállítására és hasznosítására szolgáló létesítmények kialakításához nyújtott támogatás 6/2023. (XII. 7.) AM utasítás alapján közösségi versenyjogi szempontból az alábbi jogcímen, a következő támogatási kategóriára vonatkozó előírások alapján valósítható meg:

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
- Biogáz előállítására és hasznosítására szolgáló létesítmények kialakítása	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 3. § (1) bekezdés 2. pont	6/2023. (XII. 7.) AM utasítás 41. alcíme szerinti megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás 651/2014/EU bizottsági rendelet 41. cikk

A felhívás keretében a borászati üzemek, takarmány előállító üzemek, mezőgazdasági termékek egyéb típusú értéknövelését végző üzemek Annex I. termék előállításához, nyújtott, valamint az energiafelhasználás csökkentéséhez vagy megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazásához nyújtott támogatása nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak, mivel a felhívás tekintetében a 2023-2027-es időszakra vonatkozó mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás (11)-(14) pontja értelmében nem alkalmazandók az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásokra vonatkozó szabályok.

3.2.1 Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Támogatáshalmozódás

Azonos vagy részben azonos azonosítható elszámolható költségek esetén állami támogatás abban az esetben halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással, ha az nem vezet a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás túllépéséhez.

Állami támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással.

Az egy művelethez igénybe vett összes támogatás – függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik – támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

3.2.2 A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

I. A regionális beruházási támogatás igénybevételének feltétele, hogy a tervezett beruházás olyan induló beruházásnak minősüljön, amelyet az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Atr.) 25. § (1) bekezdése szerinti területen kis- és középvállalkozás valósít meg.

Nagyvállalkozás esetén a termelési folyamat alapvető megváltozását eredményező beruházáshoz a támogatás akkor vehető igénybe, ha az elszámolható költségek összege meghaladja az alapvetően megváltoztatandó eredeti termelési folyamathoz kapcsolódó eszközökre a kérelem benyújtásának adóévét megelőző három adóévben elszámolt terv szerinti értékcsökkenés összegét.

Meglévő létesítmény termékkínálatának a létesítményben új tevékenységgel vagy termékkel történő bővítését eredményező induló beruházáshoz a támogatás akkor vehető igénybe, ha az elszámolható költségek legalább 200%-kal meghaladják az eredeti tevékenység keretében használt és az új tevékenység keretében is használni tervezett tárgyi eszközöknek és immateriális javaknak a beruházás megkezdése előtti adóévben nyilvántartott könyv szerinti értékét.

A beszerzett eszköznek újnak kell lennie, kivéve a felvásárlás esetét vagy, ha a kedvezményezett kis- és középvállalkozásnak minősül.

A fenntartási kötelezettség nem akadályozza a gyors technológiai változások miatt a fenntartási időszak alatt korszerűtlenné vált vagy meghibásodott tárgyi eszköz cseréjét, ha a fenntartási időszak alatt a gazdasági tevékenység fenntartása az érintett régióban biztosított. A korszerűtlenné vált vagy meghibásodott és támogatásban már részesült tárgyi eszköz cseréjére a fenntartási időszakban a kedvezményezett állami támogatásban nem részesülhet. Az új eszköznek a lecserélt tárgyi eszközzel azonos funkcióval és azonos vagy nagyobb kapacitással kell rendelkeznie, továbbá a gyártási időpontja nem lehet korábbi, mint a lecserélt tárgyi eszköze.

Regionális beruházási támogatás esetében nagyberuházásnak az olyan induló beruházás minősül, amelyhez kapcsolódóan az elszámolható költség jelenértéken legalább ötvenmillió eurónak megfelelő forintösszeg.

Több támogatott beruházási projektet egyetlen beruházási projektnek kell tekinteni, ha azokat csoportszinten azonos kedvezményezett hároméves időszakon belül azonos NUTS 3 régióban kezdi meg.

Ha a jelenérték kiszámítása során az elszámolható költség meghatározásakor az egyetlen beruházási projekt nagyberuházásnak minősül, a teljes támogatás nem haladhatja meg a nagyberuházásra megállapított maximális támogatási intenzitást.

Annak kiszámításakor, hogy egy nagyberuházási projekt elszámolható költsége eléri-e az ötvenmillió eurónak megfelelő forintösszeget, a beruházás bekerülési értékébe tartozó tételek vagy a létrehozott új munkahelyek kétévi személyi jellegű ráfordításai közül a nagyobb értékűt kell elszámolható költségként figyelembe venni.

Regionális beruházási támogatás esetén a beruházás megkezdésének napja

- a) építési munka esetén az építési naplóba történő első bejegyzés vagy az építésre vonatkozó első visszavonhatatlan kötelezettségvállalás időpontja,
- b) tárgyi eszköz és immateriális javak beszerzése esetén
- ba) a vállalkozás általi első megrendelés napja,
- bb) a ba) alpont szerinti megrendelés hiányában az arra vonatkozóan megkötött szerződés létrejöttének a napja,
- bc) a ba) alpont szerinti megrendelés és a bb) alpont szerinti szerződés hiányában a beruházó által aláírással igazolt átvételi nap az első beszerzett gép, berendezés, anyag vagy termék szállítását igazoló okmányon,
- c) létesítmény felvásárlása esetén a felvásárlás időpontja,
- d) az a)–c) pont közül több pont együttes megvalósulása esetén a legkorábbi időpont,
- azzal, hogy nem tekintendő a beruházás megkezdésének a földterület megvásárlása, ha az nem képezi a beruházás elszámolható költségét, valamint az előkészítő munka költségének felmerülése.

II. A megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás kizárólag új vagy felújított berendezéshez nyújtható.

(3) A villamosenergia-tárolási projektekhez (ideértve a hőtárolást is) nyújtott beruházási támogatás abban az esetben nyújtható, ha

- a) a beruházás megújulóenergia-termelésre és -tárolásra vagy
- b) meglévő megújulóenergia-termelő létesítmény esetén kizárólag tárolásra

irányul, és a tárolást szolgáló berendezés energiájának évi legalább 75%-át a közvetlenül összekapcsolt megújulóenergia-termelő létesítményből nyeri.

(4) A bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók, biogáz (ideértve a biometánt is) és biomassza előállításához és tárolásához nyújtott beruházási támogatás abban az esetben nyújtható, ha

- a) a támogatott üzemanyagok megfelelnek az (EU) 2018/2001 irányelvben és annak végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktusaiban foglalt, a fenntarthatóságra és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás megtakarítására vonatkozó kritériumoknak, valamint az (EU) 2018/2001 irányelv IX. mellékletében felsorolt alapanyagból készültek, és
- b) a tárolást szolgáló berendezés tüzelőanyag-tartalmának évi legalább 75%-át a közvetlenül összekapcsolt, bioüzemanyagot, folyékony bio-energiahordozót, biogázt (ideértve a biometánt) és biomasszából előállított üzemanyagot termelő létesítményből szerzi be.

(5) A (3) bekezdés a) pontja és a (4) bekezdés esetén a termelés, az előállítás és a tárolás a 9. § (2) bekezdés 8. pontja szerinti értékhatár tekintetében egyetlen beruházási projektnek minősül.

(6) A hidrogén előállítására irányuló beruházási támogatás kizárólag megújuló hidrogént előállító létesítményekhez nyújtható, ideértve a megújuló hidrogén átvitelére és elosztására szolgáló infrastruktúrát, valamint a megújuló hidrogént tároló létesítményeket is.

(7) A (6) bekezdés esetén, ha a támogatott projekt elektrolizátorból, egy vagy több megújulóenergia-termelő egységből áll, és egy hálózati csatlakozási ponttal rendelkezik, az elektrolizátor kapacitása nem haladhatja meg a megújulóenergia-termelő egységek együttes kapacitását.

(8) A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő egységekre irányuló beruházási támogatás abban az esetben nyújtható, ha a 2012/27/EU irányelv, illetve a részben vagy egészben helyébe lépő későbbi jogszabályok rendelkezései szerinti hő- és villamosenergia külön-külön történő termeléséhez képest összességében primerenergia-megtakarítást eredményeznek.

(9) A (8) bekezdés szerinti beruházási támogatás nem nyújtható fosszilis tüzelőanyaggal működő kapcsolt energiatermelő létesítményhez, kivéve az olyan földgázzal működő kapcsolt energiatermelő létesítményt, amely esetében az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz való hozzájárulás és az egyéb környezeti célkitűzéseket jelentősen nem sértő gazdasági tevékenységekkel szemben támasztott követelmények meghatározásához szükséges technikai vizsgálati kritériumok megállapítása érdekében történő kiegészítéséről szóló, 2021. június 4-i 2021/2139/EU felhatalmazáson

alapuló bizottsági rendelet (a továbbiakban: 2021/2139/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet) 1. melléklet 4.30. szakaszával összhangban, a 2030-ra és 2050-re vonatkozó éghajlati céloknak való megfelelés biztosított.

(10) A (8) bekezdéstől eltérően a megújuló energiaforrásokon alapuló, nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez közvetlenül kapcsolódó villamosenergia- és hőtárolási projektekhez nyújtott beruházási támogatás a (3) bekezdésben foglalt feltételek teljesülése esetén nyújtható.

III. Az épület-energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás épületek energiahatékonyságát növelő beruházáshoz, felújításhoz nyújtható, ideértve az épületen belül található fűtő- vagy hűtőberendezések energiahatékonyságának javítását is.

(2) A támogatás nyújtható

a) a megújuló energiaforrásból villamos energiát, fűtő- vagy hűtőenergiát előállító integrált helyszíni berendezések, különösen napelemek és hőszivattyúk telepítéséhez,

b) a helyszíni megújulóenergia-létesítmények által termelt energia tárolására szolgáló berendezésekhez, ha a tárolást szolgáló berendezés energiájának évi legalább 75%-át a közvetlenül összekapcsolt megújulóenergia-termelő létesítményből nyeri,

c) az energiahatékony távfűtési és távhűtési rendszerhez való csatlakozáshoz, valamint az ehhez kapcsolódó berendezésekhez,

d) az épületet használók számára elektromos töltő- és kapcsolódó infrastruktúra (ideértve a kábelcsatornák) kiépítéséhez és telepítéséhez, abban az esetben is, ha a parkoló az épületen kívül helyezkedik el, de ahhoz fizikailag csatlakozik,

e) az épület digitalizációját, különösen az épület okosfunkció-fogadási alkalmasságának növelését szolgáló berendezések (beleértve adathálózatok esetén az épületen belüli passzív hálózatot és strukturált kábeleztést), továbbá az épülethez tartozó ingatlanon található szélessávú infrastruktúra kiegészítő részeinek telepítéséhez,

f) a zöldtetőkbe, valamint az esővíz megtartására és felhasználására szolgáló berendezésekbe történő beruházásokhoz.

IV. Az épületek energiahatékonyságának kivételével energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás energia-megtakarítást eredményező beruházáshoz nyújtható.

V. Csekély összegű támogatás esetén a kedvezményezett és a vele egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet hatálya alá tartozó, bármely három évben Magyarországon odaítélt csekély összegű támogatás (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: támogatás) bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 300 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését.

Hitel vagy kezességvállalás formájában nyújtott támogatás esetén – az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet 4. cikk (3) bekezdés a) pontja szerinti esetben – nem lehet kedvezményezett az a vállalkozás, amelyet kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alá vontak vagy hitelezői kérelemre kollektív fizetéseképtelenségi eljárás alá lenne vonható, valamint az a nagyvállalkozás, amely B-hitelminősítésnek megfelelő helyzetnél rosszabb helyzetben van.

A támogatás más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással a vonatkozó bizottsági rendeletekben foglalt felső támogatási határok közül a legmagasabb felső határig halmozható.

A támogatás halmozható azonos elszámolható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha a halmozás következtében az odaítélt támogatások nem lépik túl a csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.

A kedvezményezettnek az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet 7. cikk (4) bekezdése figyelembevételével – az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon – nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélését megelőző három év során nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

A támogatást nyújtó az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet 7. cikk (4) bekezdésével összhangban igazolást állít ki a kedvezményezett részére a támogatás összegéről bruttó támogatási egyenértékben kifejezve, és annak csekély összegű jellegéről, közvetlenül utalva az (EU) 2023/2831 bizottsági rendeletre.

3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások

A művelet műszaki-szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele szükséges.

I. Általános elvárások:

1. **A támogatott műveletnek kapcsolódnia kell a TEÁOR 10 vagy 11 szerinti (kivéve: TEÁOR 1020) valamely feldolgozási tevékenységhez, vagy mézfeldolgozáshoz, gyapjúfeldolgozáshoz, kenderfeldolgozáshoz, trágyafeldolgozáshoz illetve minden TEÁOR 10 vagy 11 besorolás szerinti tevékenységekhez kapcsolódó egyéb melléktermék feldolgozáshoz.**
2. A művelet költségvetését a piaci árakhoz igazodóan, reális és költséghatékony módon kell összeállítani. A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét, valamint a szokásos piaci árak történő megfelelést a támogatási okirat hatályba lépését követően is biztosítani kell, továbbá a műveletnek meg kell felelnie a reális és takarékos költségvetés előírásának az esetleges géptípus-változás, szállító-váltás és költség szerkezet-módosítás esetén is.
3. A műveletnek megfelelően kidolgozottnak kell lennie, a támogatási kérelem pontjait a kérdésnek megfelelő válasszal ki kell tölteni.
4. A kedvezményezett köteles eleget tenni a KAP Vhr.-ben foglaltaknak.
5. A műveletnek meg kell felelnie a felhívásban, annak mellékleteiben, illetve az ÁÚF című dokumentumban foglalt egyéb feltételeknek.
6. A kedvezményezettnek a támogatási kérelem benyújtó felületén üzleti tervet kell készítenie a felhívás 7. melléklete szerint.
7. A támogatott beruházást a kedvezményezett köteles a támogatási okiratban jóváhagyott megvalósítási helyen rendeltetésszerűen üzemeltetni.
8. Az agrártámogatási jogviszonyból származó kötelezettség teljesítését meghiúsító elháríthatatlan külső ok (vis maior) bekövetkeztét a kedvezményezettnek a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazott eljárásról szóló AM rendelet alapján kell bejelenteni.
9. A támogatási célok megvalósulásának nyomon követése érdekében kedvezményezettnek a monitoring adatszolgáltatási időszakban eleget kell tennie a monitoring adatszolgáltatási kötelezettségének.
10. A művelet tervezése és megvalósítása során figyelemmel kell lenni az ÁÚF-ben rögzített Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatos elvárásokra valamint a Horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi) elvárásokra és követelményekre.

II. Hatósági engedélyeztetéssel, dokumentumokkal kapcsolatos elvárások:

1. **Építési tevékenység esetén** a támogatási kérelemhez az adott építési tevékenységre jogosultsággal rendelkező tervező nyilatkozatát szükséges csatolni – a nyilatkozatot

alátámasztó, a kedvezményezett nevére szóló építészeti-műszaki tervdokumentációval együtt – arra vonatkozóan, hogy az adott tevékenység engedélyköteles-e.

Napkollektoros rendszer, illetve a csatlakozási ponton az összesített – az inverter névleges teljesítménye alapján - 50 kVA kiserőművi csatlakozási teljesítményt meg nem haladó napelemes rendszerek esetében nem szükséges tervezői nyilatkozatot benyújtani (a kedvezményezett nevére szóló építészeti-műszaki tervdokumentáció benyújtása ebben az esetben is szükséges).

Felhívjuk a kedvezményezettek figyelmét, hogy az építészeti-műszaki tervdokumentáció támogatási kérelemhez történő csatolása minden esetben szükséges, akkor is, ha az már korábban csatolásra került az építési engedélyhez.

2. Engedélyköteles építési és/vagy bányakapitánysági engedélyköteles tevékenység esetén az első érintett kifizetési kérelemhez mellékelni kell a kedvezményezett nevére szóló végleges építési és/vagy a végleges bányakapitánysági engedélyt a hozzá kapcsolódó engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációval együtt.
3. Engedélyköteles építési tevékenység esetén a záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges használatbavételi engedélyt, vagy hatósági igazolást arról, hogy a hatóság a használatbavételt tudomásul vette. Nem engedélyköteles építési tevékenység esetén a záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyvet, hibalista esetén a műszaki ellenőr teljesítésigazolásával a teljes körű javításról.
4. Amennyiben a művelet megvalósítása tartalmaz vízjogi engedélyköteles beruházást, úgy a támogatási kérelem benyújtásakor elegendő a vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentumot benyújtani. Legkésőbb az első érintett kifizetési kérelemhez mellékelni kell a jogerős vízjogi létesítési engedélyt és a záradékolt építészeti-műszaki tervdokumentációt.

Vízjogi tevékenység esetén a támogatási kérelemhez az adott építési tevékenységre jogosultsággal rendelkező tervező nyilatkozatát szükséges csatolni – a nyilatkozatot alátámasztó, a kedvezményezett nevére szóló építészeti-műszaki tervdokumentációval együtt – arra vonatkozóan, hogy az adott tevékenység engedélyköteles-e.

A záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges vízjogi üzemeltetési engedélyt, vagy a vízügyi hatóság igazolását/nyilatkozatát arról, hogy a vízügyi hatóság nyilvántartásában szerepel az objektum annak azonosítószáma alapján, és a használatbavételét/az üzemeltetését tudomásul vette. Ennek hiányában az üzemeltetési engedélyezési kérelem vagy a használatbavétel/az üzemeltetés tudomásul vétele iránti kérelem benyújtására vonatkozó igazolás/nyilatkozat csatolása szükséges. Nem engedélyköteles vízjogi tevékenység esetén a záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a bejelentési kötelezettség teljesítéséről és annak vízügyi hatóság részéről történő elfogadásáról szóló igazolást/nyilatkozatot.

5. Építéssel járó művelet esetén az adott szakterületre jogosultsággal rendelkező műszaki ellenőr alkalmazása, építési és felmérési napló vezetése kötelező. Ha az építési tevékenység nem építési engedélyköteles és/vagy az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet alapján nem állna fenn az építésnapló-vezetési kötelezettség, akkor az építési és felmérési napló elektronikusan vagy papír alapon is vezethető.
6. Csak szereléssel járó technológiák beszerzése, csak szereléssel járó fejlesztések esetén (például: lámpacsere) nem szükséges tervezői nyilatkozatot benyújtani arról, hogy a tevékenység nem engedélyköteles. Továbbá e tevékenységek esetében elegendő technológiai leírás és a megvalósítási helyet ábrázoló helyszínrajz, valamint vázrajz benyújtása, építészeti-műszaki tervdokumentáció benyújtására nincs szükség. Adott technológia vagy fejlesztés esetében - amennyiben a technológiai leírás nem tartalmazza – tervezői, kivitelezői vagy forgalmazói nyilatkozatot kell arról benyújtani, hogy az adott tevékenység megvalósítása csak szereléssel jár, építési elemeket nem tartalmaz.
7. Csak szereléssel járó technológiák beszerzése esetén nem szükséges építési napló és felmérési napló vezetése, illetve műszaki ellenőr alkalmazása.

8. Hálózatra termelő napelemes művelet esetén a szolgáltató felé benyújtott és a szolgáltató által visszaigazolt igénybejelentőt, vagy a szolgáltató által kibocsátott „Pályázati igazolás HMKE létesítéséhez” tárgyú dokumentumot a támogatási kérelem mellékleteként be kell nyújtani, melynek dátuma legkésőbb a hiánypótlás benyújtásának dátuma lehet.
  - a) Az első napelemes rendszer létesítésével kapcsolatos kifizetés feltétele a hálózati engedélyes által jóváhagyott csatlakozási dokumentáció, amelyet az első napelemes rendszer létesítésével kapcsolatos kifizetési kérelemhez be kell nyújtani.
  - b) A záró kifizetés feltétele a hálózati engedéllyessel kötött hálózathasználati szerződés megléte, amelyet a záró kifizetési kérelemhez be kell nyújtani.
9. A művelet megvalósítását szolgáló gazdasági esemény megtörténtét hitelesen igazoló eredeti dokumentumoknak a kedvezményezett nyilvántartásában fizikailag elkülönítetten, ellenőrzésre alkalmas, rendezett formában rendelkezésre kell állniuk.

III. Energiahatékonyság javítására, illetve megújuló technológia alkalmazására vonatkozó műveletekkel kapcsolatos elvárások:

1. **Az energiafelhasználás csökkentését célzó – a felhívás 3.1.1. fejezet 2. célterület A) pontja alapján támogatott - tevékenységek esetén legalább 10% fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítése elvárás. A minimálisan elvárt 10%-os hatékonyságjavulást az alábbiak szerint szükséges igazolni.**

A) Az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet) hatálya alá tartozó épületek energetikai korszerűsítése esetén az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet szerint a meglévő állapotra energetikai tanúsítványt kell kiállíttatni, valamint a tervezett állapotra vonatkozóan az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 9/2023. (V.25.) ÉKM rendelet (a továbbiakban: ÉKM rendelet) szerinti számításokat kell készíteni. A számításokat alátámasztó munkarészben meg kell határozni a felújításra irányuló javaslatok energetikai minőségét és az azokkal elért energia-megtakarítást az összesített energetikai mutatóban. A korszerűsítéssel érintett szerkezetnek és jelentős felújítás esetén az egész épületnek meg kell felelnie az ÉKM rendelet 1. mellékletében meghatározott általános követelményeknek. A művelet fizikai befejezését követően ugyancsak szükséges elkészíttetni, illetve benyújtani az épületenergetikai tanúsítványt, illetve a fentiek szerint a fajlagos energiajavulás teljesülését alátámasztó számításokat. Mindkét esetben a fajlagos energiahatékonyság alapja az energetikai tanúsítvány, ám azt ki kell egészíteni a technológiára vonatkozó energetikai adatokkal, és az energetikai hatékonyság javulását a teljes építményen, az épület és a technológia összességén kell kimutatni. A 10 %-os javulást ebben az összesített értékben kell elérni.

B) Hűtéssel és fűtéssel el nem látott építmények (a 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet 1. § e) pont alatti kategóriába tartozó épület), illetve a 176/2008. Korm. rendelet hatálya alá nem tartozó épületek energetikai felújítása esetén az érintett építmények energetikai méretezését a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépész vagy energetikus mérnök által el kell végeztetni, illetve energetikai számítást kell készíttetni és benyújtani. Ebben a 10 %-os fajlagos energia-megtakarítást igazolni kell a meglévő és a tervezett állapotra vonatkozóan.

Az energetikai hatékonyság javulást a felújítással érintett épület(rész) egészének vonatkozásában kell vizsgálni és számíttással igazolni. Ettől eltérni kizárólag az alábbi (műszakilag ésszerűen elválasztható) esetekben lehet:

- a) Valamely gépészeti, villamos alrendszer felújítása: amennyiben a kedvezményezett nem újít fel épületet, csak és kizárólag valamely gépészeti alrendszert (pl.: a használati melegvíz-ellátást, vagy fűtést, vagy mesterséges szellőztetést, vagy világítást stb.) korszerűsít, úgy elég az adott alrendszer esetében igazolni az éves fajlagos (négyzetméterre vetített, primer energiában kifejezett) energiafogyasztás 10%-os csökkenését.

- b) A teljes gépészet felújítása: amennyiben a kedvezményezett több gépészeti alrendszer felújítására kér támogatást, de épületet nem újít fel, úgy a 10%-os csökkenést a teljes gépészetre szükséges igazolni.
- c) Az épület építészeti felújítása: amennyiben a kedvezményezett kizárólag az épület építészeti felújítására kér támogatást (de gépészeti rendszert nem korszerűsít), úgy az épület jelenlegi fajlagos hőveszteségtényezőjét kell összehasonlítani a korszerűsítés utánival és elérni a 10% javulást.

A művelet fizikai befejezését követően ugyancsak el kell készíteni a fajlagos energiajavulás teljesülését alátámasztó számításokat.

C) Energiahatékonyság javítását célzó, technológiát fejlesztő beruházás esetén a technológia egységre vetített energiaigény 10%-os fajlagos energiajavulását a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő szakértőnek kell igazolni energetikai számítással. A jelenlegi (felújítást közvetlenül megelőző) adatokra alapozva igazolni kell a technológia fajlagos energiafogyasztását. Vagyis ki kell mutatni éves szinten az egységnyi (tonna, m³, db. stb.) termék előállításához közvetlenül (kizárólag a technológia működtetéséhez) szükséges energiát, és mindezt fogyasztási és termelési adatokkal alátámasztani, illetve az éves fajlagos energiafogyasztást primer energiára át kell számítani és összehasonlítani a teljes üzem felújítása utáni fajlagos (technológiai) energiafogyasztásával. A művelet fizikai befejezését követően ugyancsak el kell készíteni a fentiekben részletezett jogosultságokkal rendelkező mérnökkel, illetve a záró kifizetési kérelemhez be kell nyújtani az energiajavulás teljesülését alátámasztó számításokat.

D) Az energetikai hatékonyság javulását a teljes művelet vonatkozásában szükséges vizsgálni. Amennyiben tehát épület felújításra és technológia korszerűsítésére is sor kerül, az energiahatékonyság javulást a támogatott építések és technológiai beruházások összességén kell kimutatni. Ennek megfelelően amennyiben a kedvezményezett az adott művelet keretében az A-B-C pontokban leírt esetekből többféleképpen is kér támogatást, úgy az egyes részterületekre jellemző jelenlegi és tervezett energiafogyasztást abszolút energiában kell megadni (azonos mértékegységben kell kifejezni), és összesíteni kell. Az összesített jelenlegi energiafogyasztáshoz képest kell elérni 10%-os csökkenést az összesített tervezett energiafogyasztásban.

2. **Megújuló energiaforrást hasznosító technológia létesítése (a felhívás 3.1.1. 2. célterület B) pont szerint) tevékenység esetén a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépész vagy energetikus mérnök által igazolt villamos és/vagy hőenergia fogyasztási adatokat a támogatási kérelem mellékleteként minden esetben be kell nyújtani. A számításban egyértelműen ki kell mutatni, hogy a támogatási kérelemben megvalósítani kívánt fejlesztéssel az érintett üzemben a megújuló energiaforrást hasznosító berendezés termelési kapacitása meghaladja vagy sem az adott fogyasztási hely villamosenergia-, illetve az adott telephelyen elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztását. A számításban a már meglévő és a jelen felhívás keretében igényelt támogatás segítségével telepítendő megújuló energiaforrást hasznosító berendezések termelési kapacitását is figyelembe kell venni a termelési kapacitás megállapításánál.**
3. **A megvalósítandó megújuló energiaforrást hasznosító berendezés, technológia, létesítmény - a biogázüzemek kivételével - termelési kapacitása nem haladhatja meg az adott fogyasztási hely villamos energia-, illetve az adott telephelyen elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztásának kielégítéséhez szükséges energiaigény mértékét (vagyis az előállított energiamennyiség nem lépheti túl a mezőgazdasági üzem átlagos éves üzemanyag- vagy energiafogyasztását).**
4. **A megvalósítandó biogázüzem energiatermelő kapacitása meghaladhatja az adott fogyasztási hely villamos energia-, illetve az adott telephelyen elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztásának kielégítéséhez szükséges energiaigény mértékét.**

Amennyiben a biogázüzem termelési kapacitása meghaladja az adott fogyasztási hely villamosenergia-, illetve az adott telephelyen elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztásának kielégítéséhez elegendő energiamennyiséget, úgy a felhívás 3.2. pontjának megfelelően, a Bizottság 651/2014/ EU rendelet 41. cikke alapján - *nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésre irányuló beruházási támogatás* – nyújtható támogatás.

A művelet eredményeképp megtermelt villamos energia hálózatba történő értékesítése engedélyezett, de amennyiben a hálózatba betáplált elektromos energia éves mennyisége meghaladja az adott telephely éves energiafogyasztását (**ami kizárólag biogázüzem estében megengedett**), úgy a felhívás 3.2. pontjának megfelelően, a Bizottság 651/2014/ EU rendelet 41.cikke alapján – *nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésre irányuló beruházási támogatás* – nyújtható támogatás.

Ezekben az esetekben az érintett műveletelemre speciális szabályok vonatkoznak.

5. **Amennyiben a kedvezményezett a támogatási kérelemben nem igazolja, hogy a megvalósítandó biogázüzem termelési kapacitása meg fogja haladni** az adott fogyasztási hely villamosenergia-, illetve az adott telephelyen elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztásának kielégítéséhez elegendő energiamennyiséget, és/vagy azt, hogy a hálózatba betáplált elektromos energia éves mennyisége meg fogja haladni az adott telephely éves energiafogyasztását úgy:

- a biogáz üzemben előállított megújuló energiaforrásból származó energia mennyisége a fenntartási időszak évei alatt, egyik évben sem lehet több az adott fogyasztási hely villamosenergia-, illetve az adott telephelyen elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztásának kielégítéséhez elegendő energiamennyiségnél, illetve
- az értékesített elektromos energia mennyisége a fenntartási időszak évei alatt, egyik évben sem lehet több, mint az üzem által vásárolt energia mennyisége.

6. **Anaerob lebontás (biogáz technológia) alkalmazása** esetén a felhasznált gabonafélék, valamint a keményítő- és cukortartalmú növények (hulladékok, aratási maradványok, melléktermékek kivételével) aránya nem érheti el a betáplált inputanyagok mennyiségének **50 %-át**. Az előírás alátámasztására a kedvezményezettnek rendelkeznie kell olyan kimutatással (pl.: üzemnapló, alapanyag mérleg, a rendszer részét képező elektronikus nyilvántartás), amelyben folyamatosan, naprakészen szerepel a betáplálásra kerülő alapanyagok típusa (megnevezése) és mennyisége.

7. **Biogázüzem létesítése** esetén a kedvezményezettnek a támogatási kérelem benyújtását megelőzően nyilatkozni szükséges arról, hogy az üzem területén keletkező 23/2003 (XII. 29) KvVm rendelet 1. sz. melléklete szerinti, biogázüzemben felhasználható hulladékát **teljes mértékben a megvalósítandó biogázüzemben hasznosítja**.

Az előírások ellenőrzése a fenntartási időszakra vonatkozólag történik: a kedvezményezettnek igazolnia szükséges, hogy a Környezetvédelmi Hatóság által előírt OKIR/EHIR rendszerben rögzített 23/2003 (XII. 29) KvVm rendelet 1. sz. mellékletében szereplő hulladék termelt mennyisége kevesebb vagy ugyanannyi, mint a megvalósítandó IPPC engedélyes biogázüzem Környezetvédelmi Hatóság felé lejelentett éves szintű teljes anyag- és hulladék-nyilvántartásában és alapanyagmérlegében található mennyiség.

8. **Anaerob, biogáz termeléssel együtt járó szennyvízkezelési technológia kialakítása (szennyvíz vagy más szerves hulladék anaerob biogáztermeléssel együtt járó kezelése)** esetén a kedvezményezettnek a támogatási kérelemben **előzetesen nyilatkozni szükséges arról**, hogy a kezelni kívánt szennyvíztartalom meghaladja az 5 t KOI/nap mennyiséget, és a keletkezett biogázt **saját üzemi célú felhasználás keretében hasznosítja**.

Az előírás ellenőrzéséhez a kedvezményezett vállalja, hogy a hatósági ellenőrzés érdekében nyilvántartást vezet, és rendelkezésre állást biztosít a technológia alkalmazásába vont

szennyvíz mennyiségének KOI tartalmára és a keletkezett biogáz tartalomra vonatkozóan. A nyilvántartást köteles a kedvezményezett KOI/nap és Nm³/nap fajlagos egységben.

9. **Mezőgazdasági eredetű biomassza alapú megújuló energia megoldás alkalmazása esetén** az alapanyag csak az Európai Unióról szóló Szerződés 1. mellékletében szereplő mezőgazdasági termék (a továbbiakban: Annex I. termék), valamint Annex I. termék előállítása, felhasználása során keletkező melléktermék lehet. Az előírás alátámasztására a kedvezményezettnek rendelkeznie kell olyan kimutatással (pl.: üzemnapló, alapanyag mérleg, a rendszer részét képező elektronikus nyilvántartás), amelyben folyamatosan, naprakészen szerepel a betáplálásra kerülő alapanyagok típusa (megnevezése).
10. Amennyiben a mezőgazdasági eredetű biomassza alapú energia-előállítás esetén az elsődleges cél villamos energia előállítása, úgy a technológiai önfogyasztás felett keletkezett hő **legalább 25%-át saját gazdaságon belül hasznosítani kell**. Az előírás alátámasztására a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépész vagy energetikus mérnök által igazolt számítás benyújtása szükséges a fenntartási időszakban.
11. Kizárólag olyan rendszerek kiépítése támogatható, melyek megfelelnek a megújuló energiát termelő berendezések és rendszerek beszerzéséhez és működtetéséhez nyújtott támogatások igénybevételének műszaki követelményeiről szóló 55/2016. (XII. 21.) NFM rendeletben foglalt előírásoknak. A megfelelést a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépésznek vagy energetikus mérnöknek kell igazolnia.
12. **Anaerob lebontás alkalmazása** esetén talajjavításra alkalmas minőségű fermentum előállítása és felhasználása. Az előírás teljesítésének igazolása talajvédelmi hatóságtól beszerzett engedély alapján történik, amelynek legkésőbb a fenntartási időszak 1. évének végére rendelkezésre kell állnia.
13. Amennyiben a tervezett művelet a fentiekben részletezett valamelyik előírással érintett, akkor a támogatási kérelemhez csatolni szükséges a feltételnek való megfelelést alátámasztó leírást, tervet, számítást, dokumentációt, melyeket a fenntartási időszak végéig meg kell őrizni.

IV. A műveletek tervezésével, megvalósításával kapcsolatos elvárások:

1. A fenntartási kötelezettség időtartama alatt a támogatással megvalósított beruházás tárgya nem idegeníthető el, nem adható bérbe, jótállás alapján történő csere, amortizáció, lopás, működésképtelenné, használhatatlanná válás esetén a támogatóhoz történő bejelentést követően – a bejelentés alapjául szolgáló igazoló dokumentumokat mellékelve – saját forrásból lecserélendő.
2. Építési tevékenység végzése esetén a támogatási és kifizetési kérelem összeállítása során a Kincstár honlapján közzétett Építési Normagyűjtemény (a továbbiakban: ÉNGY) alkalmazandó. A támogatási kérelem keretében történő költségvetés tervezését a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY-ben szereplő tételek azonosítója szerint kell elvégezni. A kifizetési kérelem vonatkozásában a kifizetési kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY referenciaárak mértékéig lehet elszámolni.
3. Építési tevékenység végzése esetén a kedvezményezett az elszámolni kívánt bizonylattal együtt az ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőt is benyújtja a kifizetési kérelemhez. A számlarészletezőnek különösen az alábbi tartalmi elvárásoknak kell megfelelnie:
  - a számla kiállítója által hitelesítésre került
  - hivatkozik a kapcsolódó számlájára
  - tartalmazza külön az anyag-és munkadíjat
  - tartalmazza az áfa összegét
  - tartalmazza az adott tétel kiadási tételazonosítóját
4. Ha az elszámolni kívánt építési tételek nem sorolhatóak be az ÉNGY tételazonosítói szerint, akkor a kedvezményezett legalább három, azonos funkcióra vonatkozó összehasonlítható műszaki tartalommal rendelkező részletes és tételes – egymástól és a kedvezményezett

személyétől független⁶ kibocsátótól származó – magyar nyelvű, a KAP Vhr 3. melléklete szerinti tartalmú árajánlatot csatol a támogatási kérelméhez.

5. A támogatási kérelemben a költséghatékonyságot és a támogatási kérelem céljait figyelembe vevő legkedvezőbb árajánlattal rendelkező építési tételt kell feltüntetni, amelyet szakmai indokolással kell ellátni.
6. Gép-, eszköz- és technológiai berendezés beszerzése esetén a kedvezményezett a támogatási kérelem mellékleteként köteles benyújtani három, a KAP Vhr. 3. melléklete szerinti tartalmi elemekkel rendelkező, egymástól és a kedvezményezettől független forgalmazótól származó, azonos funkcióra vonatkozó, összehasonlítható műszaki paraméterekkel rendelkező gépre, eszközre, technológiai berendezésre vonatkozó magyar nyelvű árajánlatot. A támogatási kérelemben a költséghatékonyságot, az „értéket a pénzért” elvet és a támogatási kérelem céljait figyelembe vevő legkedvezőbb ajánlattal rendelkező gépet, eszközt vagy technológiai berendezést kell feltüntetni, amelyet szakmai indokolással kell ellátni.
7. Szolgáltatás vásárlása esetén (felhívás 9.2. fejezetének 1. pont 1.3., 1.4. és 1.5. szerinti műszaki ellenőri szolgáltatás, tájékoztatás, nyilvánosság biztosítás és könyvvizsgálat) szintén három árajánlat benyújtása szükséges.
8. A forinttól eltérő pénznemben kiállított árajánlat esetén az árajánlatban szereplő építés megvalósításának, gép-, eszköz- és technológiai berendezés beszerzésének költségét és az arra jutó támogatás összegét az árajánlat kiállításának időpontjában érvényes, a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által közzétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani. Ha az árajánlat magyar forintban is tartalmazza az elszámolni kívánt tétel értékét, úgy a magyar forintban megadott érték tekinthető az árajánlat érvényes értékének.
9. A kifizetési kérelemmel csak annyi anyaghoz tartozó költség kerülhet elszámolásra – a hozzá kapcsolódó elszámolható munkadíjjal együtt – amennyi anyag a támogatott művelettel kapcsolatosan ténylegesen felhasználásra, beépítésre került. Az anyagköltség a hozzá kapcsolódó munkadíj költséggel együtt, ugyanazon számla alapján kerülhet elszámolásra
10. A műszaki teljesítmény igazolása valamennyi beépítésre kerülő építési termék vonatkozásában kötelező, az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendeletben foglaltak szerint, melyet a Támogató felszólítására kell bemutatni.
11. A művelet keretében kizárólag olyan első üzembe helyezésű, a támogatási kérelem benyújtásának évétől számított legfeljebb három éve gyártott gépek, eszközök, technológiai berendezések beszerzése és beépítése támogatható, amely a támogatható tevékenység megvalósítását szolgálja.
12. A beszerezni kívánt gépeknek, eszközöknek, technológiáknak meg kell felelniük a vonatkozó európai irányelveknek, szabványoknak, illetve az azokat átültető magyar jogszabályoknak, szabványoknak, környezetvédelmi előírásoknak.

4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. A művelet megkezdése

Támogatás a támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett művelethez nem igényelhető. A támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett művelet a támogatási kérelem teljes elutasítását vonja maga után.

⁶ A piaci ár alátámasztásaként nem fogadható el olyan árajánlat, megrendelő, szerződés, utasítás, egyéb kötelezettségvállalás [a továbbiakban összefoglalóan: szerződés], amely olyan szállítótól származik, amelyben a kedvezményezett vagy kedvezményezett tulajdonosa (felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozatra, képviselőre jogosult személy, ezen személy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 8:1 § (1) bekezdés 1. pontja szerinti közeli hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozatra, képviselőre jogosult személy, a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol, továbbá érvénytelen ajánlat sem felel meg alátámasztó dokumentumként. Az előírás betartása a Kedvezményezett felelőssége.

Forgalmazó alatt nem kizárólagosan magyar forgalmazó értendő.

A művelet megvalósítását a **támogatási kérelem benyújtását követő napon** a kedvezményezett **saját felelősségére megkezdheti**, de a művelet megkezdése nincs befolyással a támogatási kérelem értékelésére, és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

Felújítás, vagy bővítés a Nemzeti Kifizető Ügynökség által lefolytatott, előzetes helyszíni szemlét követően kezdhető meg. Az előzetes helyszíni szemlét megelőzően megkezdett felújítás/bővítés az érintett – előzetes helyszíni szemle nélkül megkezdett - műveletelem elutasítását vonja maga után. A felújításnak/bővítésnek minősülő támogatott tevékenységnek a pénzügyileg és műszaki-fizikai értelemben is elkülöníthető eleme kerül elutasításra, ha az építési tevékenységet, vagy azt megelőző bontási tevékenységet megkezdte a kedvezményezett, így az eredeti/kiinduló állapot a szemlén nem ellenőrizhető.

A támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségeket a művelet részeként nem lehet elszámolni – kivéve a projekt-előkészítési tevékenységhez kapcsolódó tevékenységeket. **2023. január 1-nél nem régebben kiállított tervezési dokumentáció költsége, illetve a 9.2 alfejezet 1. alpont 1.1 pontban felsorolt projekt-előkészítés költségek elszámolhatók.**

Építési tevékenységet is tartalmazó művelet estén a művelet részét képező gép/berendezés/anyag/szolgáltatás beszerzéséről szóló megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előlegh számla vagy előlegbekérő kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma **sem lehet korábbi a támogatási kérelem benyújtását követő napnál.**

A támogatott művelet megkezdtségére és fizikai befejezésére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF tartalmazza.

4.2. Művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások

A művelet fizikai befejezésére a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított **legfeljebb 36 hónap áll** rendelkezésre.

A kedvezményezett művelettel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési kérelem) benyújtásának végső határideje a támogatási okirat véglegessé válásától számított 36. hónap utolsó napja.

5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

5.1. Közbeszerzési kötelezettség

Közbeszerzési kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet a művelet keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény, valamint az irányadó egyéb jogszabályban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó részletes tájékoztatás az ÁÚF tartalmazza.

5.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Támogatás abban az esetben folyósítható, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai az ÁÚF-ben foglaltaknak megfelelnek, és a művelet szempontjából ennek megfelelően **rendezett tulajdoni és/vagy használati viszonyokat a kedvezményezett biztosítja és igazolja a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg.**

5.3. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség)

A kedvezményezettet a művelet fizikai befejezését követően fenntartási kötelezettség terheli. A kedvezményezett a művelet fizikai befejezésétől számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a művelet megfelel a KAP Vhr. 91. §-ban foglaltaknak.

6. INDIKÁTOROK

6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulása

Jelen felhívás esetében műveletszinten nem releváns.

A kedvezményezettek műveleteik megvalósításával hozzájárulnak a KAP ST-ben foglalt alábbi indikátor célértékek teljesítéséhez. Ezen indikátorokra vonatkozóan a kedvezményezettnek műveletszinten nem szükséges elérendő célértéket meghatározni. Az indikátor célértékek teljesítéséhez jelen felhíváson kívül más, a KAP ST keretében meghirdetésre kerülő felhívás(ok) is hozzájárul(hat)(nak).

Kapcsolódó beavatkozás megnevezése	Eredménymutató	Eredménymutató átfogó célértéke	Kimeneti mutató	Kimeneti mutató értéke
RD04a_E02_FON_73- (Mezőgazdasági termékek értéknövelése)	R.39. A vidéki gazdaság fejlesztése: A KAP keretében nyújtott támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok, köztük a bioökonómián alapuló gazdaságok száma	84.600	O.24 A támogatásban részesülő, a gazdaságon kívüli termelőberuházásokra irányuló műveletek vagy egységek száma	1.978
RD04b_E03_FOF_73 (Mezőgazdasági termékek értéknöveléséhez kapcsolódó zöld beruházások támogatása)	R.15. A mezőgazdaságból, erdészetből, valamint egyéb megújuló forrásokból származó megújuló energia: Támogatott beruházások a megújulóenergiatermelés kapacitásbővítésébe, a biomassa-alapú energiák termelését is beleértve (MW)	131 MW	O.24 A támogatásban részesülő, a gazdaságon kívüli termelőberuházásokra irányuló műveletek vagy egységek száma	334
	R.16. Az éghajlattal kapcsolatos beruházások: A KAP keretében az éghajlatváltozás	2,98%		

	mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz, valamint megújuló energia vagy biológiai anyagok előállításához hozzájáruló beruházás-támogatásban részesülő gazdaságok aránya			
--	---	--	--	--

Az indikátorok aktuális célértékeit a hatályos KAP ST tartalmazza.

6.2. Monitoring adatszolgáltatás

A kedvezményezett köteles a felhívás ... mellékletében foglaltak szerint a monitoring rendszer működtetéséhez szükséges adatokat megadni.

7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a KAP Vhr. alapján standard kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

Az IH a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

A támogatási kérelmekről az IH vezetője szakaszos elbírálással dönt.

A támogató a kérelem tárgyában történő döntéshozatalt megelőzően egymásnak ellentmondó adatok, tények, körülmények, valamint a benyújtott iratok tartalmának tisztázása érdekében a kedvezményezettet írásban hiánypótlásnak nem minősülő adategyeztetésre vagy egyeztetésre szólíthatja fel.

Ugyanazon tárgyban a jelen felhívás 7.2. pontjában nevesített hiánypótlatható jogosultsági kritériumok vonatkozásában hiánypótlásra nincs lehetőség.

A nem hiánypótlatható jogosultsági kritériumoknak való megfelelés hiánya a támogatási kérelem visszautasítását vonja maga után.

7.2. Kiválasztási kritériumok

Jelen Felhívás keretében támogatásban részesülhetnek azon műveletek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, továbbá a felhívásban és annak mellékleteiben foglalt kritériumoknak, valamint az alábbi kritériumoknak:

1. Nem hiánypótlatható jogosultsági kritériumok:

- a) a kedvezményezett átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4.pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint,

- b) a felhívás 13.1.1. pontjában felsorolt dokumentumok a támogatási kérelemhez hiánytalanul benyújtásra kerültek.
- c) ÉNGY-ben nem szereplő építési tételekre, gépekre, berendezésekre és szolgáltatás vásárlásra vonatkozólag a felhívás 13.1.2. 6. pontjában felsorolt dokumentumok egyike sem került benyújtásra a támogatási kérelem mellékleteként.

Amennyiben a nem hiánypótolható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, akkor a támogatási kérelem hiánypótlási felhívás nélkül visszautasításra kerül!

2. Hiánypótolható jogosultsági szempontok

1. a felhívás 13.1.2. pontja szerint a támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok.

Amennyiben a hiánypótolható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, akkor egyszeri alkalommal hiánypótlási felhívásra kerül sor.

3. Tartalmi értékelési szempontok

A jogosultsági kritériumoknak megfelelő támogatási kérelmek a felhívás 4. mellékletében meghatározott tartalmi értékelési szempontok szerint elvégzett pontozással kerülnek értékelésre. Az így kialakult pontozási sorrend képezi a támogatási kérelmek támogathatóságára vonatkozó döntés alapját.

A tartalmi értékelési szempontok alapján **maximálisan 100 pont adható.** Nem támogathatók azok a kérelmek, amelyek esetében a fenti szempontrendszer alapján a kérelemre adott összpontszám nem éri el a **minimális 40 pontot**, továbbá az üzleti terv minőségére adható **pontszámon belül a minimális 25 pontot, valamint az IH által meghatározott támogathatósági minimumpontszámot.**

A tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez külön jogkövetkezmények fűződnek, melyek a felhívás 10. fejezetében találhatók.

8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

8.1. Támogatás formája

A támogatás **vissza nem térítendő támogatásnak** minősül, ezért a támogatást – a támogatási okiratnak és a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelő műveletmegvalósítás és üzemeltetés esetén – nem kell visszafizetni.

8.2. Igényelhető támogatás

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege:

- **minimum 200 millió Ft,**
- **az 1. célterületen maximum 5 milliárd Ft,**
- **a 2. célterületen maximum 1 milliárd Ft.**

Több célterületre irányuló támogatási kérelem esetén az igényelhető támogatás együttesen maximum 5 milliárd Ft lehet.

Felhívjuk a kedvezményezettek figyelmét, hogy amennyiben a felhívás keretében nem támogatott, de a támogatási kérelemben megjelölt tételek után igényelt támogatások levonását követően a jóváhagyható támogatás összege az igényelhető minimum határ alá kerül, az a támogatási kérelem elutasítását vonja maga után!

A támogatás maximális mértéke (az egyes támogatási kategóriákra irányadó részletszabályok figyelembe vételével):

- az 1. célterületen az alaptámogatás az összes elszámolható költség **50%-a**,
- a 2. célterület A) pontja esetében („Energiahatékonyság javítására vonatkozó tevékenységek”) az alaptámogatás az összes elszámolható költség **50%-a**,
- A 2. célterület B) pontja („Megújuló energia hasznosítására irányuló technológiák alkalmazása”) esetében az alaptámogatás az összes elszámolható költség **70%-a**.

Az általános költségek (a felhívás 9.2. 1. pontja szerint) vonatkozásában a támogatás mértéke a legalacsonyabb támogatási mértékű tevékenység alapján kerül megállapításra. (Tehát e típusú tevékenységek esetében a támogatás mértéke megegyezik a támogatási kérelemben szereplő legalacsonyabb támogatási mértékű tevékenység támogatási mértékével.)

Az alábbi esetekben az 1. célterület és a 2. célterület A) pontja kapcsán – akár több szempont egyidejű teljesítésével – az alaptámogatáshoz képest emelt támogatási intenzitás érvényesíthető azzal, hogy a támogatás maximális mértéke nem haladhatja meg a 65%-ot⁷.

- Az ökológiai minősítéssel rendelkező terméket előállító kedvezményezett 10%-kal megemelt támogatási intenzitásra jogosult, amennyiben:
  - A támogatási kérelem benyújtását megelőző teljes lezárt üzleti évben legalább 10 millió Ft értékben értékesített ökológiai minősítésű terméket.
- A kollektív módon megvalósuló beruházás⁸ 10%-kal megemelt támogatási intenzitásra jogosult.

A kedvezményezettek jelen felhívásban tervezett műveletjük tekintetében további többlettámogatásra lehetnek jogosultak, amennyiben a beruházás megvalósításához igénybe vett beruházási hitelhez kamattámogatást, illetve a beruházási hitelhez kapcsolódó intézményi kezességvállalás díjához díjtámogatást igényelnek. A támogatás intenzitás maximális mértéke nem haladhatja meg a 65%-ot azzal, hogy az intézményi kezességvállalás díjához kapcsolódóan legfeljebb 5%, a beruházási hitel kamatához kapcsolódóan legfeljebb 10% mértékű többlettámogatás igényelhető, a jelen felhívás alapján megtervezett művelet kamat és kezességi díj nélkül számított elszámolható költségének arányában.

E támogatások külön pályázati felhívás keretében, a jelen felhívás alapján elnyert támogatási okirat birtokában igényelhetők.

A regionális beruházási támogatási intenzitás legmagasabb mértéke

(1) Az SA.63934 (2021/N) számú ügyben hozott C(2021)6653 számú, 2021. szeptember 16-i bizottsági határozat és az SA.107119 (2023/N) számú ügyben hozott C(2023)3069 számú, 2023. május 12-i bizottsági határozat szerinti regionális támogatási térkép alapján nagyvállalkozások esetében a következő maximális támogatási intenzitások alkalmazandók:

⁷ Több szempont egyidejű teljesítésével sem haladhatja meg a támogatás mértéke a 65%-ot.

⁸ Kollektív projektnek minősül a termelői csoport, a termelői szervezet, a mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet, valamint a szociális szövetkezet által végrehajtott művelet.

a) Dél-Alföld, Dél-Dunántúl – Baranya vármegye kivételével –, Észak-Alföld, Észak-Magyarország – Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye és Heves vármegye kivételével – és Pest tervezési-statisztikai régióban 50%,

b) Közép-Dunántúl és Nyugat-Dunántúl tervezési-statisztikai régióban 30%,

c) Baranya vármegyében, Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében és Heves vármegyében 60%.

(2) Az (1) bekezdés szerinti területi besorolásonként meghatározott támogatási intenzitások – a nagyberuházások kivételével – a kisvállalkozások beruházásai esetében 20 százalékponttal, a középvállalkozások beruházásai esetében 10 százalékponttal növelhetők.

(3) Nagyberuházások esetében az alkalmazható maximális támogatási intenzitás

a) ötvenmillió euró elszámolható költségrézig az (1) bekezdésben meghatározott mérték száz százaléka,

b) az ötvenmillió euró és a százmillió euró közötti elszámolható költségrézre az (1) bekezdésben meghatározott mérték ötven százaléka és

c) a százmillió euró feletti elszámolható költségrézre az (1) bekezdésben meghatározott mérték harmincnégy százaléka.

(4) Nagyberuházás esetén az odaítélhető összes állami támogatás összegéből le kell vonni a beruházás megkezdését megelőző háromszor háromszázhatvanöt napos időszakban a kedvezményezett által vagy a kedvezményezettől független harmadik félnek nem minősülő beruházó által azonos vármegyében megkezdett olyan beruházáshoz vagy beruházásokhoz odaítélt állami támogatás jelenértéken meghatározott összegét, amely azonos vagy hasonló tevékenységhez kapcsolódik.

(5) Ha az összeszámitási szabály figyelembevétele nélkül az adott beruházáshoz nyújtható állami támogatás jelenértéken kisebb, mint a (4) bekezdés szerint meghatározott támogatási összeg, akkor ez a kisebb összeg az odaítélhető állami támogatás felső korlátja. Ellenkező esetben állami támogatás a (4) bekezdésben meghatározott összegig nyújtható.

(6) Annak kiszámításakor, hogy egy nagyberuházás elszámolható költsége eléri-e a jelenértéken 50 millió eurónak megfelelő forintösszeget, a beruházás elszámolható költségeibe tartozó tételek vagy a létrehozott új munkahelyek személyi jellegű ráfordításai közül a nagyobb értékűt kell elszámolható költségként figyelembe venni.

A megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek

a) 45%-át a megújulóenergia-termelésre irányuló beruházások esetében, ideértve a 89. § (3) bekezdés a) pontjában, (4), (6) és (10) bekezdésében foglalt eseteket, valamint az (EU) 2018/2001 irányelv VII. mellékletének megfelelő hőszivattyúkat, a megújuló hidrogént és a megújuló energiaforrásokon alapuló nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelést is,

b) 30%-át minden egyéb esetben, ideértve a 89. § (3) bekezdés b) pontjában és (8) bekezdésében foglalt esetet is.

(3) A támogatási intenzitás középvállalkozás esetén 10 százalékponttal, kisvállalkozás esetén 20 százalékponttal növelhető.

(4) A támogatás az elszámolható költségek 100%-áig nyújtható, ha a támogatást olyan versenyeztetési ajánlattételi eljárásban ítélik oda, amely esetén

a) az eljárást objektív, világos, átlátható és megkülönböztetés-mentes, a tényleges verseny lehetővé tétele érdekében előzetesen meghatározott és az ajánlatok benyújtásának határideje előtt legalább 6 héttel közzétett kritériumok alapján dolgozzák ki,

b) ha a támogatási program végrehajtása során valamennyi ajánlattevő támogatásban részesül és újabb ajánlattételi eljárás kiírására kerül sor, az eredeti ajánlattételi eljárást a tényleges verseny helyreállítása céljából az újabb ajánlattételi eljárásban igazítják ki, többek között a költségvetés vagy a mennyiség csökkentésével,

c) tilos bármely ajánlattételi eljárás eredményének utólagos kiigazítása, így különösen az ajánlatok eredményével kapcsolatos utólagos tárgyalás, és

d) az ajánlatok rangsorolásához – és végső soron a támogatásnak a versenyeztetési ajánlattételi eljárás keretében történő elosztásához – használt összes kiválasztási kritérium legalább 70%-át a megújuló energiaforrásból vagy nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléssel előállított energiakapacitás egy egysége után igényelt támogatás alapján határozzák meg.

Legalább 10%-os javulását eredményező **épület-energihatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás** összege nem haladhatja meg az Atr. 2. § 23. pontja szerinti támogatási program energiatahatékonysági intézkedésekre vonatkozó költségvetésének 30%-át.

Az épület-energiatahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás intenzitása nem haladhatja meg

a) a b) és c) pont kivételével az elszámolható költségek 30%-át,

b) a 86. § (5) bekezdés b) pontja szerinti esetben az elszámolható költségek 25%-át,

c) ha az uniós szabványoknak minősülő energiatahatékonysági minimumszabványoknak való megfelelés érdekében végzett beruházásokhoz nyújtott támogatást kevesebb mint 18 hónappal az uniós szabványok hatálybalépése előtt nyújtják,

ca) a 86. § (5) bekezdés b) pontja szerinti esetben az elszámolható költségek 15%-át,

cb) a ca) alpontba nem tartozó minden más esetben az elszámolható költségek 20%-át.

(2) Az (1) bekezdés szerinti támogatási intenzitás

a) a 85. § (2) bekezdése szerint és

b) a 86. § (5) bekezdés a) pontja szerinti esetben, ha a támogatás az épület primer energiában mért energiatahatékonyságának legalább 40%-os javulását eredményezi a beruházás előtti helyzethez képest, 15 százalékponttal

növelhető.

(3) A (2) bekezdés b) pontja nem alkalmazható abban az esetben, ha a beruházás a megvalósításától számított 18 hónapon belül nem javítja az épület energiatahatékonyságát az uniós szabványnak minősülő energiatahatékonysági minimumkövetelmények által előírt szint fölé.

Az épületek energiatahatékonyságának kivételével energiatahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás intenzitása nem haladhatja meg az elszámolható költségek 30%-át.

(2) Az (1) bekezdés szerinti támogatási intenzitás

a) közép vállalkozás esetén 10 százalékponttal, kisvállalkozás esetén 20 százalékponttal, és

b) az Atr. 25. § (1) bekezdése szerinti területen megvalósuló beruházás esetén 15 százalékponttal növelhető.

(3) A támogatás az elszámolható költségek 100%-áig nyújtható, ha a támogatást olyan versenyeztetési ajánlattételi eljárásban ítélik oda, amely esetén

a) az eljárást objektív, világos, átlátható és megkülönböztetés-mentes, a tényleges verseny lehetővé tétele érdekében előzetesen meghatározott és az ajánlatok benyújtásának határideje előtt legalább 6 héttel közzétett kritériumok alapján dolgozzák ki, és

b) amennyiben a támogatási program végrehajtása során valamennyi ajánlattevő támogatásban részesül és újabb ajánlattételi eljárás kiírására kerül sor, az eredeti ajánlattételi eljárást a tényleges verseny helyreállítása céljából az újabb ajánlattételi eljárásban igazítják ki, többek között a költségvetés vagy a mennyiség csökkentésével, továbbá

c) tilos bármely ajánlattételi eljárás eredményének utólagos kiigazítása, így különösen az ajánlatok eredményével kapcsolatos utólagos tárgyalás, és

d) az ajánlatok rangsorolásához – és végső soron a támogatásnak a versenyeztetési ajánlattételi eljárás keretében történő elosztásához – használt összes kiválasztási kritérium legalább 70%-át a projektnek a támogatási intézkedés környezetvédelmi célkitűzéseivel való hozzájárulása – így különösen a megtakarított energia vagy a megnövelt energiatahatékonyság egy egysége után igényelt támogatás – alapján határozzák meg.

KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA

(4) A 84. § (5) bekezdése szerinti esetben az (1)–(2) bekezdésben meghatározott támogatási intenzitások és bónuszok 50%-kal csökkennek.

8.3. Igényelhető előleg

A támogatási döntésben meghatározott támogatási összeg legfeljebb 25 százalékáig, és legfeljebb 500 millió Ft-ig a kedvezményezett kérelemmel előleget igényelhet.

Az előleget kizárólag a művelet megvalósítására lehet felhasználni, és az igénylését követően benyújtott első kifizetési kérelemben annak teljes összegével el kell számolni.

A kedvezményezettnek legalább az igényelt előleg mértékével megegyező összegű önerővel kell rendelkeznie, melyet az előlegigénylési dokumentációval egyidejűleg igazolni köteles.

Az önerő igazolásának elfogadható módjait az ÁÚF 6.1. pontja tartalmazza.

Nem kaphat előleget az a kedvezményezett, akinek vagy amelynek

- a KAP Vhr. szerinti agrártámogatási jogviszonyból vagy
- a 2014–2020 programozási időszakban keletkezett támogatási jogviszonyból eredő tartozása áll fenn a Kincstárnál szemben.

Központi, helyi önkormányzati vagy köztisztviselői költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, köztisztviselő, közalapítvány, az állam által alapított vagyongazdálkodó alapítvány vagy az ilyen alapítvány által fenntartott jogi személy kedvezményezett esetén előleg abban az esetben nyújtható, ha a kedvezményezett az Vhr. 1. § (1) bekezdés a) pontja szerinti forrásból nyújtott támogatások kezelésére a Magyar Államkincstárnál (a továbbiakban: Kincstár) külön fizetési számlával rendelkezik.

A Kincstárnál fizetési számlával nem rendelkező kedvezményezettnek az előleg fogadására projektszámlát kell nyitnia.

Az előlegre vonatkozó további szabályokat a KAP Vhr. 80. § - 83. § -a tartalmazza.

9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Kifizetési kérelmek tervezése

Egyszeri elszámolás esetén:

Jelen felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.

Többszöri elszámolás esetén:

A kedvezményezett legalább egy, legfeljebb négy kifizetési kérelmet és egy záró kifizetési kérelmet nyújthat be.

A kedvezményezett a támogatási döntés véglegessé válásától számított

- 12 hónapon belül a megítélt támogatás 10 %-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet. Előleg igénybevétele esetén az előleg teljes összegével el kell számolni.
- 24 hónapon belül a megítélt támogatás 60 %-át elérő vagy meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet,
- 36 hónapon belül a megítélt támogatás legalább 80 %-át elérő vagy meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet köteles benyújtani.

A kifizetési kérelem határidőben történő benyújtásának elmulasztása jogosulatlan részvételnek minősül.

9.2. Elszámolható költségek

A **művelet elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a művelet támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között, és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **művelet nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, azonban a felhívás 9.5 pontjában nem elszámolhatóként meghatározott költségek, és a felhívás keretében nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a művelet összes költségének, azonban nem részei a művelet elszámolható költségének.

Amennyiben a művelet tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a kedvezményezett meg kíván valósítani a művelet részeként, azonban a felhívás keretében biztosítotton kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a támogatási kérelemben, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben is. A művelet költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költségtípusokra vonatkozó részletes szabályozást a KAP Vhr. 5. melléklete, az „**ÚTMÚTATÓ az elszámolható költségekhez**” tartalmazza, amelyeket a jelen felhívásban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

Jelen Felhívás keretében – figyelemmel az 9.4 pontban foglaltakra – az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

1. Általános költségek

1.1 Projekt-előkészítés költségei (KAP VHR 5. számú mellékletének [a továbbiakban: Útmutató] 3.2.1. pontja alapján)

- 1.1.1. Jogszabály, hatóság, felhívás által előírt kötelező előzetes tanulmányok, műszaki dokumentáció (ideértve a közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódó szakmai háttérdokumentációt is) elkészítése,
- 1.1.2. Megvalósíthatósági tanulmány,
- 1.1.3. Környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat, egységes környezethasználati engedélyhez kapcsolódó vizsgálat,
- 1.1.4. Egyéb szükséges háttér tanulmányok, szakvélemények, beleértve a beruházással érintett terület ökológiai állapotának felmérését és egyéb, horizontális követelményhez kapcsolódó adatszolgáltatás biztosítása érdekében felmerülő költséget,
- 1.1.5. Szükséges engedélyezési dokumentumok, műszaki tervek, kiviteli és tendertervek és ezek hatósági díjának (illeték, igazgatási szolgáltatási díj, egyéb eljárási költség) költségei, ideértve a művelési ág váltását, művelési ágból való kivétel adminisztratív költségét is, figyelembe véve a felhívás 4.1.2. fejezetében meghatározottakat.
- 1.1.6. Tervellenőr költsége, ha alkalmazása jogszabály alapján kötelező,
- 1.1.7. Közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos költségek (ideértve a közbeszerzési eljárások lebonyolításával kapcsolatos szakértő díját is),

- 1.1.8. Előzetes igényfelmérés, célcsoport elemzése, piackutatás, szakértői hálózatépítés, szakértői műhelymunkák,
  - 1.1.9. Szükségletfelmérés, helyzetfeltárás,
  - 1.1.10. Társadalmi partnerek, érintettek bevonásával kapcsolatos költségek (ha a beruházás problémamentes, megkezdéséhez indokolt, pl. helyi népszavazás, közmeghallgatás),
  - 1.1.11. Előkészítéshez kapcsolódó egyéb szakértői tanácsadás.
- 1.2. A közbeszerzési eljárások lefolytatásának költségei**
- 1.3. Műszaki ellenőri szolgáltatás, ide nem értve a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (FIDIC) mérnök költségeit (az Útmutató 3.4.3.2. pontja alapján)**
- 1.4. Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása (az Útmutató 3.4.4.1. pontja alapján)**
- 1.5. Könyvvizsgálat (az Útmutató 3.4.4.2. pontja alapján)**
- 1.6. Projektmenedzsment költségek**
- 1.6.1. A projekt előkészítési és megvalósítási időszakában végzett projektmenedzsment tevékenység személyi jellegű ráfordításai (az Útmutató 3.8.1.1. pontja alapján).
  - 1.6.2. A menedzsment tevékenységhez kapcsolódó anyag – és az Sztv. 80. § (2) bekezdésében, illetve az Áhsz. hatálya alá tartozó szervezetek esetén az Áhsz. 1. § (4) bekezdése alapján meghatározott értékhatár alatti, egy összegben leírható tárgyi eszközök – költsége (pl. nyomtató, számológép, papír, írószer) (az Útmutató 3.8.1.3. pontja alapján).
  - 1.6.3. A projekt-előkészítési és - megvalósítási időszakában végzett projektmenedzsment tevékenységhez igénybe vett szakértői szolgáltatás díja (az Útmutató 3.8.1.5. pontja alapján).

2. Beruházások költségei

- 2.1. Ingatlanvásárlás (az Útmutató 3.3.6. pontja alapján)
- 2.2. Terület-előkészítés (az Útmutató 3.3.8. pontja alapján).
- 2.3. Építés (bővítés, felújítás), épület-kivitelezés költsége akkor számolható el, ha az a projekt végrehajtásához szükséges, vagyis olyan épületek, építmények építési és érték növelő felújítási, bővítési költségei számolhatók el, amelyekhez támogatott tevékenységek köthetők (az Útmutató 3.3.9.1. pontja alapján).
- 2.4. Az építési költségek alatt kell érteni az új építésen túl minden, az építmény rendeltetészerű hasznosítását lehetővé tevő felújítást, bővítést is (az Útmutató 3.3.9.2. pontja alapján).
- 2.5. A projekt céljához kapcsolódó, a piacon elérhető, a projektcélok megvalósításához szükséges technológiát használó eszközök Sztv. 47–51. §-a szerinti bekerülési értéke elszámolható (ideértve a bekerülési érték részét képező, esetlegesen a projektmegvalósítás időtartamán átnyúló úgynevezett üzemeltetés támogatási díjakat is). A projekt céljaival közvetlen összefüggésben, indokolt esetben elszámolható meglévő eszköz átalakításának, bővítésének, korszerűsítésének költsége – ideértve a zavartalan és biztonságos üzemeltetését szolgáló munka költsége is –, ha az felújításnak minősül (az Útmutató 3.3.10.1.1. pontja alapján).

- 2.6. Az eszköznek meg kell felelnie a hatályos szabványoknak és normáknak (az Útmutató 3.3.10.1.2. pontja alapján).
- 2.7. Támogatásból beszerzett tárgyi eszközök után értékcsökkenés nem számolható el a projekt keretében (az Útmutató 3.3.10.1.3. pontja alapján).
- 2.8. Próbaüzem költségei elszámolhatóak, a próbaüzem alatt keletkező bevételek kezelésére a projekt-bevételek kezelésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni az Útmutató 4.4. pontja szerint (az Útmutató 3.3.10.1.4. pontja alapján).
- 2.9. Főszabály szerint új, kereskedelmi forgalomban, vagy gyártótól beszerezhető, első üzembehelyezésű gépek, technológiai berendezések, eszközök, anyagok beszerzése és beépítése támogatható. Az „új” jelző csak olyan beruházási jellegű termékeket illet meg, amelyeknél a kedvezményezett rendelkezik a vétel időpontjában (a számlakiállítás dátuma) kezdődő termékfelelősségi, garanciális és szavatossági jogainak érvényesíthetőségéhez szükséges, a gyártó és a forgalmazó által kibocsátott, hiteles dokumentumokkal (az Útmutató 3.3.10.1.5. pontja alapján).
- 2.10. Immateriális javak beszerzése (az Útmutató 3.3.10.2. pontja alapján).
- 2.11. Lízing (az Útmutató 3.3.11. pontja alapján).

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a művelet összes – elszámolható és nem elszámolható – költségét!

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztására a piaci ár igazolása szükséges. Ennek részletes szabályozását a KAP Vhr 5. mellékletének 2.3.2.4. pontja tartalmazza.

Tájékoztatjuk a kedvezményezetteket, hogy a Támogató jogosult a piaci árak való megfelelést az alátámasztó dokumentumoktól függetlenül, legalább három árajánlattal történő alátámasztás esetén is ellenőrizni, módszertan alapján referencia árakkal összevetni. Amennyiben a Támogató az elfogadhatónál nagyobb eltérést észlel a piaci árhoz képest, egyeztetésre szólítja fel a kedvezményezettet, indokolt esetben pedig csökkenti az elszámolható költséget.

Amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a kedvezményezettől független piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják), a felmerült költségek a művelet terhére nem számolhatóak el.

A piaci ár bizonyítása a kedvezményezett kötelezettsége és felelőssége. A költségteleknek a művelet költségvetésének megfelelően részletezettnek és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy meghatározható legyen a besorolásuk.

A regionális beruházási támogatás keretében a beruházás érdekében felmerült tárgyi eszközök és immateriális javak költsége számolható el, amely

a) a tárgyi eszköznek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.) 47. §-a, 48. §-a és 51. §-a szerinti költségeként,

b) immateriális javak esetén a vagyoni értékű jogok és a szellemi termékek (a továbbiakban: támogatható immateriális javak) Sztv. 47. §-a, 48. §-a és 51. §-a szerinti költségeként,

c) létesítmény felvásárlása esetén a tárgyi eszközök és a támogatható immateriális javak vételáraként,

d) az ingatlan, a gép, a berendezés bérleti díjának a fenntartási időszak végéig elszámolt összegeként határozható meg.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben ha a tárgyi eszköz és az immateriális javak beszerzéséhez a vásárlást megelőzően már nyújtottak támogatást, ezen tárgyi eszközök és immateriális javak költségét le kell vonni a létesítmény felvásárlásához kapcsolódó elszámolható költségekből. Ha egy kisvállalkozást az eredeti tulajdonos családtagjai vagy korábbi munkavállalók vesznek át, a tárgyi eszközöknek és az immateriális javaknak a vevőtől független harmadik féltől való megvásárlására vonatkozó feltételnek nem kell teljesülnie.

(3) A tárgyi eszköz bérléséhez kapcsolódó költség elszámolható, ha

a) a földterületre vagy épületre vonatkozó bérleti jogviszony nagyvállalkozás esetén a beruházás üzembe helyezését követő legalább öt évig, kis- és középvállalkozás esetén a beruházás üzembe helyezését követő legalább három évig fennáll, illetve

b) a pénzügyi lízing formájában beszerzett üzemre, gépre, berendezésre vonatkozó szerződés tartalmazza az eszköznek a bérleti időtartam lejáratakor történő megvásárlására vonatkozó kötelezettséget.

(4) Tárgyi eszköz esetén az elszámolható költséget a szokásos piaci áron kell figyelembe venni, ha az a beruházó és a beruházótól nem független harmadik vállalkozás között a szokásos piaci árnál magasabb áron kötött szerződés alapján merült fel.

(5) Az immateriális javak költsége elszámolható, ha

a) azokat kizárólag a támogatásban részesült létesítményben használják fel,

b) az az Sztv. előírásai alapján terv szerinti értékcsökkenési leírás alá esik,

c) azokat szokásos piaci feltételek mellett, a vevőtől független harmadik féltől vásárolják meg,

d) azok kis- és középvállalkozás esetén legalább három évig a beruházó eszközei között szerepelnek és ahhoz a projekthez kapcsolódnak, amelyhez a támogatást nyújtották,

e) azok nagyvállalkozás esetén legalább öt évig a beruházó eszközei között szerepelnek és ahhoz a projekthez kapcsolódnak, amelyhez a támogatást nyújtották,

f) azok költsége nagyvállalkozás esetén az elszámolható költségek legfeljebb 50%-át teszik ki.

(6) Nem minősül elszámolható költségnek

a) a szinten tartást szolgáló tárgyi eszköz és immateriális javak költsége,

b) a kérelem benyújtásának napja előtt felmerült költség, ráfordítás.

A megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatás keretében a teljes beruházási költség elszámolható, és támogatás nem függhet a termelés eredményétől.

Az épület-energihatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás keretében a teljes beruházási költség elszámolható, az épületben megvalósuló magasabb energiahatékonysági szint eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek kivételével.

A épület-energihatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás esetében a támogatható létesítmények és berendezések teljes beruházási költsége elszámolható, a magasabb energiahatékonysági szint vagy környezeti teljesítményszint eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek kivételével.

Az épületek energiahatékonyságának kivételével energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatás keretében a magasabb energiatakarékosági szint eléréséhez közvetlenül kapcsolódó beruházási többletköltségek számolhatók el.

Az elszámolható költségek meghatározásához a beruházási költségeket össze kell vetni egy olyan alternatív forgatókönyv költségeivel, amely támogatás nélkül valósulna meg. Ha ennek eredményeként a támogatás hiányában

a) olyan kevésbé energiatékony beruházás valósulna meg, amely az adott ágazat vagy az érintett tevékenység esetében megfelel a szokásos kereskedelmi gyakorlatnak, az elszámolható költségek a támogatott beruházás költségeinek és a kevésbé energiatékony beruházás költségeinek a különbözete,

b) ugyanazon beruházás későbbi időpontban valósulna meg, az elszámolható költségek a támogatásban részesülő beruházás költségeinek és a későbbi beruházás nettó jelenértéken számított költségeinek különbözete arra az időpontra diszkontálva, amikor a támogatott beruházás megvalósul,

c) a meglévő berendezések és felszerelések további üzemben tartása valósulna meg, az elszámolható költségek a támogatásban részesülő beruházás költségeinek és a meglévő létesítmények és berendezések karbantartására, javítására és korszerűsítésére irányuló beruházások nettó jelenértékének különbözete arra az időpontra diszkontálva, amikor a támogatott beruházás megvalósul,

d) kevésbé energiatékony eszközök lízingelésére kerülne sor, az elszámolható költségek a támogatásban részesülő és a kevésbé környezetbarát eszközök lízingelésének nettó jelenértékének különbözete.

(2) Az (1) bekezdés a)–d) pontja szerinti esetekben azon alternatív forgatókönyvnek, amely a támogatás hiányában valósulna meg,

a) a támogatott beruházással hasonló termelési kapacitással és élettartammal kell rendelkeznie, és eleget kell tennie az érvényben lévő uniós szabványoknak, és

b) hitelesnek kell lennie a piaci körülmények, az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer által létrehozott ösztönzők és a jogszabályi követelmények tekintetében.

(3) Az (1) bekezdés d) pontja szerinti esetben a lízing költségei nem foglalják magukba a felszerelés vagy berendezés üzemeltetésével kapcsolatos költségeket – különösen az üzemanyagköltségeket, biztosítás, karbantartás, egyéb fogyóeszközök költségeit –, függetlenül attól, hogy azok részét képezik-e a lízingszerződésnek.

(4) Az (1)–(3) bekezdéstől eltérően a teljes beruházási költség elszámolható, ha a támogatott beruházás egy egyértelműen beazonosítható, kizárólag az energiatékonyosság növelésére irányul és nincs olyan kevésbé energiatékony beruházás, amely támogatás hiányában megvalósulna.

(5) Az (1) bekezdés a)–d) pontjától eltérően az elszámolható költségek alternatív forgatókönyv és versenyeztetési ajánlattételi eljárás nélkül is meghatározhatóak, amely esetben a magasabb szintű energiatékonyossági eléréséhez közvetlenül kapcsolódó beruházási költségek számolhatók el.

(6) Az (1)–(5) bekezdés esetén nem számolhatók el a magasabb szintű energiatékonyosság eléréséhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek.

9.2.1. Egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása

Egyszerűsített elszámolásra a felhívás keretében nincs lehetőség.

9.3. Elszámolhatóság feltételei

a) A felhívás keretében támogatott művelet költségei elszámolhatóságának kezdete:

- A támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségeket – az alábbi kivételektől eltekintve – a művelet részeként nem lehet elszámolni.

- tervezési dokumentáció költsége;

- 9.2. alfejezet 1. alpont 1.1. pontban felsorolt projekt előkészítési költségek;

- A művelet részét képező gép/berendezés beszerzéséről szóló megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előleghozzájárulás számla vagy előleghozzájárulás kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma nem lehet korábbi a pályázati felhívás megjelenését követő napnál.

b) A felhívás keretében támogatott művelet költségei elszámolhatóságának vége:

- A kedvezményezett művelettel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési kérelem) benyújtásának végső határideje a támogatási okirat véglegessé válásától számított 36. hónap utolsó napja.

c) A támogatás folyósítása a kedvezményezett KNYR-ben rögzített fizetési számlájára történik.

d) Jelen felhívás kertében szóbeli megállapodás alapján történő költségelszámolásra nincs lehetőség.

e) A kifizetési kérelem keretében a kedvezményezett

ea) amennyiben természetes személy, akkor nem nyújthat be olyan, készpénzben kiegyenlített elszámoló bizonylatot, amelynek az – általános forgalmi adó felszámítása esetén az általános forgalmi adóval növelt – ellenértéke meghaladja az 1,5 millió forintot,

eb) amennyiben nem természetes személy, akkor nem nyújthat be készpénzben kiegyenlített elszámoló bizonylatot.

f) A kedvezményezett köteles a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 80%-át teljesíteni.

g) A kedvezményezett köteles a KAP Vhr. 84. §. (1) bekezdésben foglalt elszámolási kötelezettség betartására, ennek megfelelően a támogatási okirat véglegessé válásától számított 12 hónapon belül köteles a megítélt támogatás 10%-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet benyújtani.

h) Kifizetési kérelem csak abban az esetben nyújtható be, ha az abban igényelt támogatás összege meghaladja a megítélt támogatás 10%-át.

i) A záró kifizetési kérelem alapján a támogatás folyósítása felfüggesztésre kerül, amíg a kedvezményezett nem nyújtja be a Nemzeti Kifizető Ügynökséghez valamennyi, a műveletmegvalósításhoz és az üzemeltetéshez kapcsolódó végleges engedélyt.

j) Átalány alapú elszámolásra jelen Felhívás keretében nincs lehetőség

k) A forinttól eltérő pénznemben kiállított elszámoló bizonylat esetén az elszámoló bizonylat végösszegét, illetve az elszámoló bizonylaton szereplő tevékenységek, tételek költségét és az arra jutó támogatás összegét a számlán megjelölt fizikai teljesítés időpontjában érvényes, az MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

A nem közbeszerzés köteles beszerzések vonatkozásában a KAP Vhr. 5. melléklet 2.3.2.5 pontja szerinti összeférhetetlenségi szabályok állnak fenn.

l) Egy számla kizárólag egy kifizetési kérelemhez kerülhet elszámolásra.

9.4. Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások

A művelet tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni:

Költségtípus	Maximális mértéke az összes nettó elszámolható költségre vetítve (%)/ maximális támogatási összeg (Ft)
--------------	--

Általános költségek (9.2. fejezet 1. pont) és immateriális javak költségei, összesen: <i>ebből:</i>	5%
<ul style="list-style-type: none"> • tájékoztatás, nyilvánosság 	0,5%, legfeljebb nettó 150 000 Ft
<ul style="list-style-type: none"> • műszaki ellenőri szolgáltatás, ide nem értve a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (FIDIC) mérnök költségeit 	1%
<ul style="list-style-type: none"> • könyvvizsgálat 	0,5%
<ul style="list-style-type: none"> • projektmenedzsment 	2,5%
Ingtatlan vásárlás	2%
Terület-előkészítés (régészeti feltárás, lőszermentesítés, földmunkák ⁹ stb.)	2%
Élelmiszeripari/borászati, illetve egyéb feldolgozó tevékenységhez kapcsolódó szállítójármű (N. kategória) a felhívás 3.1.1. pontja alapján	nettó 55 millió Ft

Jelen felhívás keretében a fenti táblázatban meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítására, valamint a műveletmegvalósítás során kötelező. A táblázatban szereplő százalékos korlát a műveletmegvalósítás befejezésekor – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem jár – műveletszintű megtakarítás eredményeként átléphető azzal, hogy az egyes költség típusokra megállapított összeg nem növekedhet.

9.5. Nem elszámolható költségek

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a 9.2. pontban, különösen:

- a) a levonható áfa,
- b) a kamattartozás-kiegyenlítés,
- c) a hitelkamat, kivéve a kamattámogatás vagy kezességi díj-támogatás formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatás,
- d) a hiteltúllépés költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek,
- e) a deviza-átváltási jutalék,
- f) a pénzügyi, finanszírozási tranzakciókon realizált árfolyamveszteség,
- g) a bírságok, kedvezményezett által fizetett kötbérek és a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti perköltség, függetlenül attól, hogy bíróság által megítélésre került-e,
- h) a kedvezményezettnek saját teljesítés keretében felmerült bármely költség

⁹ Azokat a munkálatokat kell terület-előkészítés költség típusba besorolni, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül egyetlen épülethez, építményhez sem, hanem az általános területrendezésre irányulnak (pl. szennyezett föld kicserélése, az egyenletlen terep egyengetése).

10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK

10.1 Általános jogkövetkezmények

Az intézkedésben való részvétel vagy az igénybe vett támogatás egésze jogosulatlannak minősül, és a támogató az agrártámogatási jogviszonytól eláll, ha a Kedvezményezett a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 60%-át nem teljesíti.

A támogatási okiratban jóváhagyott elszámolható kiadásokat 5%-kal csökkenteni kell, ha a kedvezményezett a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább 60%-át teljesíti, de nem éri el az összeg 80%-át.

Amennyiben a kedvezményezett nem tesz eleget a monitoringadat-nyilvántartáshoz szükséges adatszolgáltatási kötelezettségének, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1 %-át az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

10.2 Tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

Amennyiben a műveletmegvalósulás befejezését követő, a fenntartási időszak alatti ellenőrzések során megállapítást nyer, hogy a kedvezményezett a tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségeinek nem tett eleget, a támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül és köteles az alábbi táblázatban rögzített támogatási összeg visszafizetésére:

	Tartalmi értékelési szempont	Valamennyi jogosulatlanul igénybevett többletpont után visszafizetendő összeg
1.	minőségrendszerben való részvételét megszünteti	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a hatályos támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a
2.	Innovatív, környezetbarát megoldások használatával a csomagolás területén felhagy	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a hatályos támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a
3.	tevékenysége már nem felel meg az ISO 14001 szabványnak	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a hatályos támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a
4.	a vállalt energiahatékonyság javulás nem éri el a támogatási kérelemben vállalt százalékos mértéket	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a hatályos támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a
5.	nem teljesül a megújuló energiaforrás használatára vonatkozó vállalása	minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a hatályos támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5%-a

Amennyiben több tartalmi értékelési szempont vonatkozásában kerül megállapításra a jogosulatlan igénybevétel, úgy az egyes szankciók összegét össze kell vonni, mely eredményezheti a Döntés-

10.3 Az üzleti- és pénzügyi tervben vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

Amennyiben a tervezett termék innováció mégsem valósul meg a fejlesztés során, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1%-át az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

A digitalizációs kérdőívet a fenntartási időszak végén is szükséges újra kitölteni, amennyiben nem tölti ki a kedvezményezett, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1%-át az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

Amennyiben a támogatási kérelem beadásakor megadott megvalósítási hely beruházási jellege (barnamezős, zöldmezős beruházás, meglévő telephely továbbfejlesztése) módosul a fenntartási időszak alatt, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1%-át az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

Amennyiben a támogatási kérelem beadásakor megadott valamely minősítő rendszer vagy beszállítói minősítő előírásait nem teljesíti a fenntartási időszak alatt, úgy a már igénybe vett támogatási összeg 1%-át az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

10.4 A felhívásban rögzített kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

A támogató jogosult a szerződéstől elállni, az igényelt támogatást teljes egészében vagy részben visszavonni amennyiben a kedvezményezett nem tesz eleget valamely, a KAP Stratégiai Tervben foglalt kötelezettségvállalásoknak, így különösen:

- Amennyiben a kedvezményezett nem tesz eleget a fenntartási kötelezettségének, úgy köteles az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint visszafizetni az igénybevett támogatást azon időszakkal arányosan, amelynek tekintetében nem teljesültek a követelmények
- Ha a megvalósítandó megújuló energiaforrást hasznosító berendezés termelési kapacitása meghaladja az adott fogyasztási hely villamos energia-, illetve az adott telephelyen elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztásának kielégítéséhez elegendő energiamennyiséget, úgy az erre a tevékenységre már igénybe vett támogatási összeget a jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint a támogatást igénylőnek vissza kell fizetnie;
- Ha a kedvezményezett ökológiai gazdálkodáshoz kapcsolódóan 10%-kal megemelt támogatási intenzitásban részesült, a legalább 10 millió Ft értékben értékesített ökológiai minősítésű termék értékesítést nem tartja fenn, úgy az emelt támogatási intenzitásra eső támogatási összeget köteles visszafizetni

A támogatási okiratban megítélt támogatást 5%-kal csökkenteni kell, amennyiben a kedvezményezett nem tesz eleget a következő kötelezettségeknek, vállalásoknak:

- Energiahatékonyság javítását célzó beruházás esetén a kedvezményezett az előírt legalább 10% egységnyi energiahatékonyság javulást nem éri el.¹⁰;

¹⁰ Amennyiben releváns.

- Mezőgazdasági eredetű biomassza alapú megújuló energia megoldás alkalmazása esetén az alapanyag nem Annex I. termék, valamint nem Annex I. termék előállítása, felhasználása során keletkező melléktermék;
- Épületkorszerűsítés esetén a 2010/31/EU irányelv szerinti költség optimum szint (melyet a 9/2023. (V.25.) ÉKM rendelet tartalmaz) elérésére vonatkozó elvárásnak a kedvezményezett nem tesz eleget;
- Amennyiben a kedvezményezett nem teljesíti azt a követelményt, miszerint kizárólag olyan rendszerek kiépítése támogatható, melyek megfelelnek a megújuló energiát termelő berendezések és rendszerek beszerzéséhez és működtetéséhez nyújtott támogatások igénybevételének műszaki követelményeiről szóló 55/2016. (XII. 21.) NFM rendeletben foglalt előírásoknak;
- Amennyiben az anaerob lebontás (biogáz technológia) alkalmazása esetén a felhasznált gabonafélék, valamint a keményítő- és cukortartalmú növények (hulladékok, aratási maradványok, melléktermékek kivételével) aránya meghaladja a betáplált inputanyagok mennyiségének 50 %-át;
- Amennyiben a mezőgazdasági eredetű biomassza alapú energia-előállítás esetén az elsődleges cél villamos energia előállítása, úgy a technológiai önfogyasztás felett keletkezett hő legalább 25%-át saját gazdaságon belül hasznosítani kell. Amennyiben az előírás alátámasztására a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépész vagy energetikus mérnök által igazolt számítás benyújtása nem történt meg a fenntartási időszakban;
- Amennyiben olyan rendszerek kerültek kiépítésre, melyek nem felelnek meg a megújuló energiát termelő berendezések és rendszerek beszerzéséhez és működtetéséhez nyújtott támogatások igénybevételének műszaki követelményeiről szóló [55/2016. \(XII. 21.\) NFM rendelet](#)ben foglalt előírásoknak;
- Amennyiben az anaerob lebontás alkalmazása, illetve biofinomítás esetén a talajjavításra nem alkalmas minőségű fermentum kerül előállításra és felhasználásra.

11. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

11.1. Jogutódlás

Az agrártámogatási jogviszony létrejötte után az agrártámogatási jogviszonyból eredő jogok és kötelezettségek az átvállaló kérelmére átadhatóak, ha a kötelezettségátadást az európai uniós állami támogatási szabályok lehetővé teszik.

A kérelmet a támogató megvizsgálja, és döntést hoz arról, hogy a polgári jog szerinti átvállaló megfelel-e a pályázati felhívásban meghatározott jogosultsági feltételeknek, azzal, hogy figyelembe veszi a feltételek elvárható teljesítését és a körülmények életszerű változását.

A jogutódlásra, valamint a kötelezettségátadásra a KAP tv. 32. § - 33. §-ában, illetve a KAP Vhr. 49. § - 51. § - ában foglaltak irányadók.

11.2. További dokumentumok

Felhívjuk a tisztelt kedvezményezettek figyelmét, hogy az ÁÚF a <https://kap.gov.hu> honlapon található és a felhívás elválaszthatatlan része.

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az ÁÚF és a „KAP Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” c. dokumentumok figyelembevételével készítsék el!

A Nemzeti Kifizető Ügynökség kifizetési kérelmekkel kapcsolatos közleménye, valamint a felhíváshoz kapcsolódó tájékoztatója elérhető a <https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/> honlapon.

A Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetéről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 3. § 22. pontja szerinti adatok körét tájékoztató jelleggel a 9. melléklet tartalmazza.

12. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal **Magyar Államkincstár Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Ügyfélszolgálat**ához amely az alábbi elérhetőségeken áll rendelkezésre:

Ügyfélfogadási idő:

Hétfő, Kedd és Csütörtök: 9.00 - 12.00 és 13.00 - 16.00

Szerda és Péntek: 9.00 - 12.00

Telefon: 1811 (4-es gomb); (1) 374-3603 vagy (1) 374-3604

E-mail: mv.ugyfelszolgalat@allamkincstar.gov.hu

A kapcsolatfelvételre a mobilGAZDA alkalmazást is felhasználhatják, amely ingyenesen elérhető a Google Play és App Store digitális tartalomszolgáltatóknál, használata regisztrációhoz kötött.

13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok

13.1.1. Támogatási kérelem elkészítésekor kötelezően csatolandó (nem pótolható) mellékletek

A támogatási kérelem elkészítésekor a következő mellékleteket **kötelezően** szükséges csatolni:

Engedély,- vagy bejelentés köteles építési tevékenység esetében:

- az engedélyezési eljárás megindítását igazoló dokumentum,
- a hatósághoz benyújtott – a támogatást igénylő nevére szóló és a tervezői névjegyzékben szereplő tervező ellenjegyzésével ellátott – építészeti-műszaki tervdokumentáció.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a támogatási kérelem benyújtását követően a fenti dokumentumok pótlására nincs lehetőség, így amennyiben a fejlesztés szempontjából releváns fenti dokumentumok valamelyike nem kerül benyújtásra a támogatási kérelemmel egyidejűleg, az a támogatási kérelem visszautasítását vonja maga után!

13.1.2. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó (pótolható) mellékletek listája:

A támogatási kérelem elkészítésekor a következő mellékletek csatolása szükséges:

1. Tartalmi értékelési szempontokat alátámasztó igazolások, nyilatkozatok, dokumentumok a felhívás 4. melléklete szerint.
2. Hálózatra termelő napelemes művelet esetén a szolgáltató felé benyújtott és a szolgáltató által visszaigazolt igénybejelentő, vagy a „Pályázati igazolás HMKE létesítéséhez” tárgyú dokumentum.

3. Energiahatékonyság javítását célzó tevékenység esetén a legalább 10% fajlagos energiahatékonyság javulást alátámasztó kalkuláció és a számítás készítőjének végzettségét és kamarai tagságát igazoló okirat másolata. (3.3. III. 1. pont szerint)
4. Amennyiben a tervezett művelet a 3.3. III. 1.-12. pont valamelyikében érintett, úgy az adott feltételnek való megfelelést alátámasztó leírás, terv, számítás, dokumentáció.
5. Épületenergetikai korszerűsítés esetén a 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet szerint elkészített, a fejlesztés előtti állapotra vonatkozó energetikai minőségtanúsítvány. (Amennyiben annak megléte a rendelet értelmében szükséges.)
6. Az ÉNGY-ben nem szereplő építési tételekre, a beszerzésre kerülő gépekre, eszközökre, technológiákra, valamint szolgáltatás vásárlásra vonatkozólag 3 db árajánlat. **(Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben e dokumentumok egyike sem került benyújtásra a támogatási kérelem mellékleteként, a felhívás 7.2 fejezet 1. c) pontja alapján nem hiánypótolható jogosultsági kritériumnak minősül.)**
7. A felhívás 5.2. pontjában meghatározott, az érintett ingatlanokra vonatkozó igazolások.
8. Az üzleti terv értékeléséhez szükséges dokumentumok.
9. Ökológiai minősítéssel rendelkező terméket előállító kedvezményezett esetében annak igazolása, hogy mekkora arányú az ökológiai termelésből származó árbevétele:
  - a) gazdasági társaság esetén független könyvvizsgálói igazolással,
  - b) egyéni vállalkozó esetén független könyvvizsgálói igazolással,
  - c) őstermelő esetén személyi jövedelemadó bevallás, valamint az értékesítést igazoló bizonylatok másolata.

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az ÁÚF tartalmazza, amely letölthető a <https://kap.mnvh.eu> oldalról.

13.2. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok

1. Természetes személyek kivételével az önerő rendelkezésre állását igazoló nyilatkozatot illetve dokumentumokat (az ÁÚF-ben meghatározott módon és formában).
2. Legkésőbb az első, építéssel és/vagy vízjogi engedélyköteles beruházással kapcsolatos kifizetési kérelemhez mellékelni kell a kedvezményezett nevére szóló végleges építési és/vagy a végleges vízjogi létesítési/bányakapitánysági engedélyt, – beleértve az engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációt.
3. Hálózatra termelő napelemes művelet esetén a szolgáltató felé benyújtott igénybejelentőt a támogatási kérelem mellékleteként be kell nyújtani. Az első napelemes rendszer létesítésével kapcsolatos kifizetési kérelem feltétele a hálózati engedélyes által jóváhagyott csatlakozási dokumentáció, a záró kifizetés feltétele a hálózati engedéllyessel kötött hálózathasználati szerződés megléte.
4. Építési művelet esetén az elszámolni kívánt bizonylattal együtt az ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőt is be kell nyújtani minden kifizetési kérelemhez.

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket az első kifizetési kérelem benyújtása során csatolni szükséges.

14. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

1. melléklet: Fogalomtár
2. melléklet: Jogszabálylista
3. melléklet: Az árajánlat kötelező tartalmi elemei

